

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ BİLİM DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**KÖY OKULLARINDA ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERİN İŞ
YAŞAM DENGELERİ İLE İŞ DOYUMLARI ARASINDAKİ
İLİŞKİ**

Gülnur KARAKILIÇ

Denizli-2023

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ BİLİM DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**KÖY OKULLARINDA ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERİN İŞ YAŞAM
DENGELERİ İLE İŞ DOYUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**

Gölnur KARAKILIÇ

DANIŞMAN

Doç. Dr. Eren Can AYBEK

ETİK BEYANI

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü' ne sunmuş olduğum” KÖY OKULLARINDA ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERİN İŞ-YAŞAM DENGELERİ İLE İŞ DOYUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ” konulu çalışmamı, danışmanım Doç. Dr. Eren Can AYBEK' in sorumluluğunda tamamladığımı, verileri kendim topladığımı; başka kaynaklardan yararlandığım bilgileri metinde ve kaynakçada eksiksiz olarak belirttiğimi, çalışmamı yaptığım süre boyunca bilimsel araştırma ve kurallara uyduğumu, elde ettiğim verileri aynen kullandığımı, aksi halde doğacak her türlü yasal durumu kabul ettiğimi beyan ederim.

Gölnur KARAKILIÇ

ÖZET

Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Yaşam Dengeleri ile İş Doyumları Arasındaki İlişki

KARAKILIÇ, Gülnur

Yüksek Lisans Projesi, Eğitim Bilimleri ABD,

Eğitim Yönetimi Bilim Dalı

Proje Danışmanı: Doç. Dr. Eren Can AYBEK

Ocak 2023, 61 sayfa

Yapılan araştırmayla, Denizli iline bağlı Babadağ, Buldan ve Sarayköy ilçelerindeki köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengeleriyle iş doyumlarına yönelik bağlantı incelenmek istenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2022/2023 eğitim öğretim yılında Denizli iline bağlı Babadağ, Buldan ve Sarayköy ilçelerindeki köy okullarında çalışan öğretmenler oluşturmaktadır. Buna göre ilgili ilçelerdeki köy okullarında çalışan toplam 172 öğretmenden veri toplanmıştır.

Yapılan araştırmaya göre; köy okullarında görev yapan öğretmenlerin iş-yaşam dengeleri ile iş doyumları arasındaki ilişki yüksek olarak çıkmıştır. Köy okullarında görev yapan öğretmenlerin iş-yaşam dengeleri ile iş doyumlarının, yaş, cinsiyet, eğitim durumu, medeni hali, çalıştığı kurumdaki kıdemi, mesleki kıdemi, okul türüne göre manidar bir farklılık göstermediği belirlenmiştir. Pearson Momentler Çarpımı Korelasyonu' na göre; köy okullarında görev yapan öğretmenlerin iş-yaşam dengeleriyle iş doyumları arasında pozitif yönde yüksek bir bağlantı bulunduğu belirlenmiştir.

Anahtar sözcükler: Köy okulları, köy öğretmenleri, iş doyum, denge

TEŞEKKÜR

Araştırmam süresince, araştırma konumun belirlenmesi, araştırmamın yürütülmesi, raporlanması boyunca çalışmama yardımcı olan danışman hocam Doç. Dr. Eren Can AYBEK' e saygı ve minnettarlığımı bildirmek isterim. Yüksek lisans eğitimi yapmam için beni yüreklandiren ve öğrencilik sürecimde bana yardımcı olan eşim Mustafa KARAKILIÇ' a, öğrenciliğim dolayısıyla zaman zaman ayrı kaldığım çocuklarım Ender ve Berra' ya, annem Ayşe BARIM' a, proje çalışmamı yaparken ebediyete uğurladığım canım babam Sabri BARIM' a bu çalışmamı hediye ediyorum.

Gülnur KARAKILIÇ

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİ PROJE ONAYI	iii
ETİK BEYANI SAYFASI	iv
ÖZET	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER BÖLÜMÜ	vii
TABLolar	x
BİRİNCİ BÖLÜM- GİRİŞ.....	1
1.1 - PROBLEM DURUMU	2
1.1.1-Problem Cümlesi	3
1.1.2-Alt Problemler	3
1.2- Amaç	4
1.3- Önem	4
1.4-Varsayımlar	5
1.5-Sınırlılıklar.....	5
1.6 -Tanımlar	5
İKİNCİ BÖLÜM-KURAMSAL ÇERÇEVEYLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	7
2.1-Kuramsal Çerçeve.....	7
2.1.1-Köy Öğretmeni	7
2.1.2-İş-Yaşam Dengesi	7
2.1.3-İş Doyumu	9
2.2- İlgili Araştırmalar	12
2.2.1- İş-Yaşam Dengesiyle İle İlgili Araştırmalar.....	12
2.2.2- İş Doyumuyla İlgili Araştırmalar.....	13
2.2.3- İş Yaşam Dengesinin İş Doyumuna Yönelik İlişkisiyle İlgili Araştırmalar.....	15
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM-YÖNTEM	17
3.1- Araştırma Modeli	17
3.2- Evren ve Örneklem	17
3.3- Veri Toplama Araçları	19
3.4- Verilerin Toplanması	20

3.5-Verilerin Analizi	20
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM	23
4.1-Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş- Yaşam Dengelerine Yönelik Algıları	23
4.2-Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Yaşam Dengelerine Yönelik Algılarının Cinsiyet- Medeni Hal- Eğitim Düzey- Çalıştıkları Kurum Düzeyi- Kurumundaki Kıdemi- Meslekteki Kıdem ile Yaş Parametrelerine Yönelik İncelenmesi	23
4.2.1 – Cinsiyet Parametresi	24
4.2.2-Medeni Hal Parametresi	24
4.2.3-Eğitim Durumu Parametresi	25
4.2.4-Okul Türü Parametresi.....	25
4.2.5-Kurumdaki Kıdem Parametresi	26
4.2.6-Meslekteki Kıdem Parametresi	27
4.2.7-Yaş Parametresi	27
4.3- Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Doyumuna Yönelik Algıları	28
4.4- Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Doyumuna İlişkin Algılarının Cinsiyet, Medeni Hal, Eğitim Düzey, Çalıştıkları Kurum Düzeyi, Kurumundaki Kıdem, Meslekteki Kıdem ile Yaş Parametrelerine Göre İncelenmesi	29
4.4.1- Cinsiyet Parametresi	29
4.4.2- Medeni Hal Parametresi.....	29
4.4.3- Eğitim Durumu Parametresi	30
4.4.4- Okul Türü Parametresi.....	31
4.4.5- Kurumdaki Kıdem Parametresi	31
4.4.6- Meslekteki Kıdem Parametresi.....	32
4.4.7- Yaş Parametresi	32
4.5-Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Yaşam Dengesiyle İş Doyumlarına Yönelik İlişki	33
BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇLAR, ÖNERİ	35
KAYNAKÇA	38
EKLER.....	45
Ek-1 , Kişi Bilgi form ; İş Yaşam Denge Ölçeği	45

Ek-2, İş Doyumu Ölçek	46
Ek-3, MEB Uygulama İzni Belgesi	47
Ek-4, İş Yaşam Denge Ölçeği İzni Belgesi.....	48
Ek-5, İş Doyumu Ölçeği İzni Belgesi	49
ÖZGEÇMİŞ	50

TABLolar BÖLÜMÜ

Tablo 3.1- Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlere Ait Demografik Özellik Tablosu.....	18
Tablo3.2- Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlere Ait İş Yaşam Dengeleriyle İş Doyum Ölçek Güvenirliği Analiz Tablosu	20
Tablo 3.3- İş Yaşamı Denge Ölçek ile Minnesota İş Doyum Ölçek Verilerinin Çarpıklık ve Basıklık Değer Tablosu.....	21
Tablo 4.1- Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Yaşamları Dengeleriyle İlgili Algıları	23
Tablo 4.2- Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Yaşam Dengeleriyle İlgili Algılarının Cinsiyet Parametresine Yönelik Karşılaştırılması (Bağımsız-t testi	24
Tablo 4.3- Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Yaşam Dengeleriyle İlgili Algılarının Medeni Hal Parametresine Yönelik Karşılaştırılması (Bağımsız-t testi..	24
Tablo 4.4- Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Yaşamları Dengeleriyle İlgili Algılarının Eğitim Düzeyi Parametresine Yönelik Karşılaştırılması (Bağımsız-t testi	25
Tablo 4.5- Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Yaşamları Dengeleriyle İlgili Algılarının Okul Türü Parametresine Göre Karşılaştırılması (One- Way Anova testi	26
Tablo 4.6- Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Yaşamları Dengeleriyle İlgili Algılarının Kurumundaki Kıdem Parametresine Yönelik Karşılaştırılması (One- Way Anova testi)	26
Tablo 4.7- Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Yaşam Dengesiyle İlgili Algılarının Mesleki Kıdem Parametresine Göre Karşılaştırılması (One- Way Anova testi).....	27
Tablo 4.8- Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Yaşam Dengesiyle İlgili Algılarının Yaş Parametresine Yönelik Karşılaştırılması (One- Way Anova testi) .	28
Tablo 4.9-Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Doyumu Düzeylerine Yönelik Algıları	28
Tablo 4.10-Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Doyumlarına Yönelik İlgilerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması(Bağımsız-t testi).....	29
Tablo 4.11-Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Doyumlarına Yönelik İlgilerinin Medeni Duruma Yönelik Karşılaştırılması(Bağımsız-t testi)	30

Tablo 4.12-Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Doyumlarına Yönelik İlgilerinin Eğitim Düzeylerine Göre Karşılaştırması(Bağımsız-t testi)	30
Tablo 4.13-Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Doyumlarına Yönelik Algılarının Okul Türlerine Göre Karşılaştırması (One-Way Anova testi).....	31
Tablo 4.14-Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Doyumlarına Yönelik İlgilerinin Kurumundaki Kıdeme Göre Karşılaştırması(One- Way Anova testi)	31
Tablo 4.15-Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Doyumlarına Yönelik İlgilerinin Meslek Kıdemine Göre Karşılaştırması(One-Way Anova testi)	32
Tablo 4.16-Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Doyumlarına Yönelik İlgilerinin Yaşa Göre Karşılaştırması(One- Way Anova testi)	33
Tablo 4.17- İş-yaşam dengesine yönelik iş doyumunu gösteren korelasyon grafiği	34

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

Eğitimin en önemli amaçlarından biri, ülkenin her köşesinde toplumun değerlerine uyum göstermede gerekli donanımları kazanmış, topluma ve vatanına yararlı, üreten ve akla, bilime uygun düşünebilen fertler yetiştirmektir. Bu özellikleri taşıyan fertler yetiştirilmesinde en büyük etken öğretmenlerdir. Ülkenin köyünde de, il ve ilçe merkezinde de aynı kazanımların verilmesindeki etkenler arasında öğretmen en önemli etkenlerden biridir. Öğretmenin daha etkin ve verimli çalışabilmesi ise iş yaşam dengesini sağlayarak iş doyumuna ulaşabilmesiyle mümkün olacağı düşünülmektedir.

2012 yılında –Büyükşehir Kanunu- ile beraber ülkemizdeki köylerin yarısından fazlası mahalle olarak betimlenmiştir. Buna karşın, mahalle olarak ifade edilen köyler sosyolojik anlamda ve nüfus yoğunluğu açısından köy olma niteliğini korumaktadır. Lakin mahalle olarak nitelendirilen köylerden toplanan veriler, kent verileri başlığı altında yer aldığı için köylere ait doğru istatistiklere ulaşamamaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)' nun 2018 verileri kırsal nüfustaki azalış trendinin değişmeye başladığını belirtmektedir (TÜİK, 2018), (ERG,2020). Köy okullarının olumlu ve olumsuzluklarıyla kentlerdeki okulların taşıdığı farklılıklara göre eğitim politikalarına ve uygulamalara yön verilmesi, ülkemizdeki köy okullarının gerçek potansiyellerine kavuşmaları açısından oldukça önemlidir. Doğal olarak, köy öğretmenlerinin gereksinimleri, yaşadıkları sıkıntıları, fırsatları da şehirde çalışan öğretmenlerden oldukça başkadır.

Köylerde daha çok ilkokullar yer almaktadır. Bundan dolayı; köy öğretmeni sıfatı daha çok sınıf öğretmenleriyle özdeşleşmiştir. Kimi köy okullarında birleştirilmiş sınıf, kimi köy okullarında ise taşınmalı eğitim olması öğretmenlerin mesleki deneyimlerini farklılaştırabilmektedir. Birleştirilmiş sınıfların bulunduğu okullarda tüm öğrenciler bir sınıfta toplanarak eğitim alabilirler veya 1. ve 2. sınıflar bir gruba; 3. ve 4.sınıflar diğer gruba ayrılarak eğitim alabilmektedir. Taşınmalı eğitimde ise, öğrenciler araçlarla başka bir yerleşim merkezindeki okullara götürülerek eğitim görmektedirler. Bu okullar ilçe merkezi ya da başka bir köy olabilmektedir. Köy öğretmenlerinin ihtiyaç ve sıkıntıları da bu eğitim şekline göre değişmektedir. Köy öğretmenlerinin mesleki deneyimleri, iş doyumları, iş yaşam dengeleri de çalıştıkları okulun taşınmalı, yerleşik ya da birleştirilmiş olmasına göre şekillenmektedir.

Ortaokullarda da taşımali eğitim yapıldığı için köy ortaokullarında görev yapan öğretmenler de, köy ilkokullarında taşımali eğitim yapan öğretmenlerle aynı sorun ve fırsatlara sahiplerdir. Lise kademesinde köylerde sayıca az okul olması nedeni ile köy-kent ayrımı lise öğretmenleri açısından fazla bir anlam ifade etmemektedir.

Öğrenci sayılarının az olduğu köylerin okul öncesi eğitime erişimini sağlamak amacıyla gezici sınıf ve öğretmenler, taşımali eğitim uygulamaları MEB tarafından uygulanmaktadır (ERG-Eğitim Reformu, 2019).

Yönetim kuramlarına göre; çalışanın işinden doyum alabilmesi için; örgütün çalışana ödeme ve fiziki olanakları, olumlu ilişkileri, takım çalışması, etkili yönetim, çalışanın kabiliyetini ve yeterliğini geliştirecek fırsatların sunulması, çalışana işine ilişkin problemlere karşı uğraş vereceği bir ortamın oluşturulması işten doyum sağlayacak etmenler arasında belirtilmiştir (Şahal, 2005). Okulda öğretmenin işini maksimum gayretle yapması, eğitimin kalitesini artırmasının yanı sıra öğretmenin iş doyumunu da olumlu yönde artıracaktır. Bundan dolayı, köy öğretmenlerinin iş doyumunu olumlu yönde artırmak için köy okullarının çalışma ortamları belli bir düzene oturtulmalı, köy öğretmenlerine çeşitli fırsatlar sunulmalı, köy öğretmenlerinin il ve ilçedeki öğretmenlerden farklı olarak gösterdikleri gayretler desteklenmelidir (Değmez, 2014).

Öğretmen okul ortamındaki görevini yerine getirmesinin yanı sıra toplum içinde birçok farklı rolü sahiplenmektedir. Öğretmenin okul ortamı içinde ve dışında öğrencilerine, meslektaşlarına ve çevresindeki fertlere yönelik birçok rolü göstermek durumundadır (Özden,2005). Köy öğretmeni okulda öğretmenlik yapar ama köy kahvesinde ya da köy meclisinde rehber, evinde aile fertlerinin geçimine katkı sağlayan anne, baba ya da eş rolündedir. Okulda öğretmen, köy kahvesinde ya da köydeki hanımların çay sohbetinde yol gösterici iken evinde ailesinin bir ferdi olarak üstlendiği roller arasında dengeyi oturtmalıdır. Kişinin işinden sağladığı doyumun üstlendiği diğer roller üzerinde de hem fiziki olarak hem de duygusal açıdan etkili olacağı açıktır.

1.1. Problem Durumu

Öğretmenlerin çalıştığı okulun bulunduğu ortam, okulun fiziki yapısı, okul idarecilerinin sergiledikleri tutum ve davranışlar, öğretmene verilen hizmet içi eğitimler, okulun iklimi, verilen maaş, göreve bağlılık, motivasyon gibi birçok etken öğretmenin

görevine yönelik sergilediği iş doyumunu göstermektedir (Kapar,2016,s.19,20). İş doyumunun artması demek yaşam kalitesinin artması demektir (Şangar, 2016, s.16).

Köy öğretmenleri, köy okullarında genellikle tek başına veya az sayıda olan öğretmen kadrosuyla çalışmaktadır. Dolayısıyla, şehirlerde kalabalık öğretmen kadrosu bulunan okullardaki öğretmenler kadar fırsatlara sahip olamamaktadırlar. Sınıf yönetimi, öğretim teknikleri, veli iletişimi gibi birçok konuda deneyimli öğretmenlerin yönlendirmeleri, göreve yeni başlayan öğretmen için oldukça önemlidir. Çevrelerinde deneyimli öğretmenlerin bulunmamasından dolayı ihtiyaç duydukları konularda gerekli desteği alamamaktadırlar. Köy okulunda görev yapan öğretmenler, çalıştıkları ortamın kültürel, dil ve yaşam şekli farklılıklarına da uyum sağlamaya çalışmaktadırlar. Summak ve diğerleri (2011) ilk atama ile köye gelen öğretmenlerin uyum sorunu yaşayabildiklerini ifade etmektedir.

Öğretmenlik mesleği iş yaşam dengesinin öneminin vurgulandığı mesleklerden biridir. Öğretmen yalnızca bilgiyi sunan kişi olarak düşünülmemelidir. Öğretmen öğrencisine ve velisine doğru rehberliği yapan kişidir. Sosyal aktiviteler, toplantılar okul sonrası zaman dilimlerinde planlanan çalışmalardandır. Bu aktiviteleri yaparken öğretmenin işi ile özel hayatı köprüsünde tutarlılık sağlaması iş yükü ve aile düzeni açısından oldukça önem arz etmektedir.

1.1.1- Problem Cümlesi

2022-2023 eğitim-öğretim dönemi Denizli ilinin Babadağ, Buldan ve Sarayköy ilçelerine bağlı köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengeleriyle iş doyumlarına yönelik ilişki nedir?

1.1.2. Alt Problemler

Köy okullarında görev yapan öğretmenlerin:

- 1) İş-yaşam dengesi algıları nasıldır?
- 2) İş-yaşam dengelerine ilişkin algıları, cinsiyetlerine, medeni hallerine, eğitim düzeylerine, kurum türlerine, kurumlarındaki kıdeme, meslekteki kıdemlerine ve yaş parametrelerine göre manidar bir farklılık göstermekte midir?
- 3) İş-doyumuna ilişkin algıları nasıldır?

- 4) İş-doyumuna ilişkin algıları cinsiyetlerine, medeni hallerine, eğitim düzeylerine, kurum türlerine, meslek kıdemlerine ve yaş parametrelerine göre manidar bir farklılık göstermekte midir?
- 5) İş doyumuna ilişkin algıları ve iş-yaşam dengeleri arasında manidar bir ilişki var mıdır?

1.2-Amaç

Eğitim hizmetlerinde iş-yaşam dengesi ve kişinin işinden elde ettiği doyum oldukça önemlidir. İnsan hayatının şekillenmesi anlamına gelen eğitimin geciktirilmesi, yok sayılması mümkün değildir. Kişiliği oturmuş, donanımlı fertler yetiştirmek de iş-yaşam dengesini sağlayabilmiş, yaptığı işten doyum alan öğretmenlerle mümkündür.

Bu araştırma ile, 2022-2023 eğitim/öğretim dönemi içerisinde Denizli ilinin Babadağ, Buldan ve Sarayköy ilçelerine bağlı köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengeleriyle iş doyumları arasında bir ilişki olup olmadığının incelenmesi amaçlanmıştır.

1.3- Önem

Öğretmenlik mesleğinde köyde çalışan öğretmenlerin çalışma şartlarının olumsuz yanlarının bulunması, iş yaşam dengesinin ne denli önemli olduğunu göstermektedir. Öğretmenlik mesleğinin şekli ve köy öğretmenliğinden beklenen farklı roller iş yaşam dengesinde yaşanan sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu konuda yapılan çalışmalar, köy öğretmenlerinin iş yaşam dengesini oluşturmada oldukça sıkıntıya düştüklerini, işlerinin sorumluluğu ile hayatları arasında uyumu yakalamakta zorluk yaşadıklarını belirtmektedir. Hayat dengeler üzerine kuruludur. Dengeyi tutturamayıp tek yöne yönelen, yalnızca ailesiyle veya yalnızca mesleği ile ilgilenen kişiler çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadırlar. Mesela, iş yaşam dengesini kuramayıp, mesleği ile fazlasıyla meşgul olan bireylerin, birden fazla rolün arzlarını dengelemekte zorlanması ve sınırlı kaynaklar (enerji, zaman vs.) sebebiyle yüksek çatışmalar yaşaması daha olası gözükmektedir (Chen ve Huang, 2016; Halbesleben vd. , 2009). Bu çalışma ile köy öğretmenlerinin iş yaşam dengeleri ve iş doyumlarına yönelik ilişki incelenecektir.

Literatüre bakıldığında sağlıkta, bankacılıkta vb. alanlarda iş-yaşam dengesi ve iş doyumunu üzerine birçok araştırma yapılmış olduğunu görebiliriz. Eğitim alanı ile ilgi

olarak literatürü taradığımızda iş-yaşam dengesi ve iş doyumunun beraber ele alındığı araştırmaların çok az sayıda olduğunu görüyoruz. Köy okullarında görev yapan öğretmenlerin aldıkları iş doyumunu ve iş –yaşam dengesini beraber inceleyen bir araştırmanın olmadığı farkındalığından yola çıkarak, böyle bir araştırmanın ilk olmasından ötürü önem taşımaktadır.

Bunun yanı sıra bu çalışma; köylerde görev yapan öğretmenlerin iş yaşamlarını dengeli olarak devam ettirebilmeleri adına mesleğinin getirdiği memnuniyet ve memnuniyetsizlikleri fark edebilmeleri adına da bir rehber olacaktır.

1.4. Varsayımlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerin veri toplama aracı olarak kullanılan ölçekleri içtenlikle ve objektif olarak cevapladıkları varsayımıyla hareket edilmiştir.

1.5. Sınırlılıklar

1- Bu çalışma konu başlığında 2022-2023 eğitim öğretim yılında Denizli ili Babadağ, Buldan ve Sarayköy ilçelerine bağlı köy okullarında çalışan öğretmenlerin ölçekleri doldurmasıyla toplanacak verilerle sınırlıdır.

2-Bu çalışma köy öğretmenlerinin iş-yaşam dengeleriyle iş doyumlarına yönelik ilişkiyi anlama düzeyleri ölçek sorularıyla sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

İş Doyumu: Çalışanların işlerinden duydukları hoşnutluğu veya hoşnutsuzluğu belirtir (Davis,1982,s.96).

Locke (1976,s.1297) iş doyumunu “ Bir bireyin işini veya işle ilgili yaşantısını, memnuniyet verici ya da olumlu duygu ile sonuçlanan bir durum olarak takdir etmesi.” şeklinde tanımlamıştır(Günbayı,1999,s.4).

İçsel Doyum: Bireyin işinde kendisini gerçekleştirme ve başarıma duygusu olarak ifade edilir (Deniz,2005;311) .

Dışsal Doyum: Kişinin aldığı ücret, işletmenin yönetim şekli ve karar alma, model alma, ödüller sonucu belirlenir.

İş Yaşam Dengesi: Kişinin yaptığı işi ile hayatındaki diğer rolleri arasında oluşturduğu uyumdur.

İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde iş doyumu ve iş yaşam dengesi terimleri detaylı olarak açıklanmıştır. Bu kavramlar hakkında kuramsal bir çerçeve oluşturulmaya çalışılmıştır.

2.1. Kuramsal Çerçeve

2.1.1. Köy Öğretmeni

İnsanın Dünya’da var olması ve bu varlığını devam ettirmesindeki en önemli faktör uyumdur. İnsan dünyaya biyolojik varlık olarak gelir ve uyum sağlayabildiği ölçüde varlığını sürdürebilir (Şirin,2005;302). Buna göre, bir köy öğretmeni de, köye ve köy halkına uyum sağladığı kadarıyla mesleğinin inceliklerini nakşeder.

Eğitim sistemini bir yapboz bulmaca gibi düşünürsek, yapbozun en önemli parçası öğretmendir diyebiliriz. Eğitimdeki başarı, öğretmenin niteliğine bağlıdır. Dolayısıyla “ Bir okul, içindeki öğretmenler kadar iyidir.” diyebiliriz (Kavcar, 1998,s.134).

1927 yılında köy muallim mektebi, köylerde öğretmen ihtiyacını gidermek için açılmıştır. 1940 yılı içerisinde onaylanan bir kanunla, Köy Enstitüleri kuruldu. Bu enstitülerde amaç çocuğa sadece okuma –yazma eğitimi vermek değildi. Bu enstitüler, köylerin geçim kaynaklarını bilen, bu bilgilerle donanmış; köy halkını maksimum düzeyde yükseltecek yöntemler içeren kendi içlerinden birini yetiştirecekti (Mumcu,1996). Cumhuriyet’ in ilk yıllarından bugüne kadar, öğretmen yetiştirme sorumluluğunun, farklı düzey ve tarzda öğretim müesseseleri eliyle devam ettiği görülmektedir.

2.1.2. İş Yaşam Dengesi

İş-yaşam dengesiyle ilgili birçok tanım yapılmıştır (Akçil.2009.s.4).

Kavramsal olarak iş yaşam dengesinin tanımını yaparsak; bir kişinin iş ile ilgili alandan ve ailesinin istekleri ile kendi gereksinimlerinin uyumlu olmasıdır (Polat,2019,s.6). Bireylerin, iş ve iş dışındaki yaşamlarında aldıkları rollerde yerine

getirmeleri gereken sorumlulukları vardır. Bireyler iş ve iş dışındaki yaşamlarında sorumluluklarını yerine getirirken aradaki sınırları korumalıdır.

Mesleğiyle bütünleşmiş köy öğretmenin okulu, köyün her yeridir. Sorumluluk bilinci yüksek olan bir öğretmen çoğunlukla işinin dışındaki sorumluluklarından dahi fedakarlık yapar hale gelmektedir. Bundan dolayı iş dışındaki yaşamın sorumluluklarına da zaman ayırması gerekirken; bu zamanı ayıramayan öğretmen için, iş yaşam dengesizliği karşı karşıya kalınabilecek olası bir sonuçtur.

Kişinin çalışma hayatı, yaşamın önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Günün yaklaşık üçte birlik kısmı çalışma hayatında geçirilmektedir. İş- yaşam dengesini (Friedman& Guest,2002) ” İş ve özel yaşamın çatışma durumundan uzak olması” olarak tanımlarken (Guest,2002) “ Bireylerin rol çatışmasını en aza indirerek, ev ve iş ortamında doyum sağlamasıdır.” diyerek tanımlamıştır.

Örgütte yer alan bireyin iş yaşam dengesinin olmasının anlamı, her iki taraftaki rollerini aynı oranda vakit ayırması, ilgi göstermesi demektir. İş yaşam dengesi pozitif veya negatif yönlü olabilir. *Pozitif Denge*, maksimum düzeyde ilgiyi ve vakti belirtirken; *Negatif Denge*, minimum düzeyde ilgiyi ve vakti ifade eder. İş-yaşam dengesi algısı öznelidir. Bir fert için uygun gördüğü iş-yaşam dengesi, diğer fert için iş yaşam dengesizliği olarak tabir edilebilir. Aile yaşamı öncelikli olan bir fert için iş hayatındaki ekstra çalışmalar, onun iş yaşam dengesi algısına ters düşerken; iş yaşamı öncelikli olan bir fert için ailesine ayırdığı az vakit, bu fert için iş yaşam dengesini sağlayamadığı anlamına gelmez. Bu bireyin dengeyi iş hayatını merkez alarak kurduğu ve kendi isteği ile ortaya çıkan durumu dengesizlik olarak görmediği belirtilebilmektedir (Kapız,2002;142).

İş ile yaşam arasındaki dengeyi olumlu veya olumsuz olarak etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bireyin medeni hali, kazandığı gelir, çocuk sahibi olması, eğitim durumu gibi özellikleri de iş yaşam dengesine etki etmektedir (Alper,2020, s.43) .Öğretmenlik mesleği iş-yaşam dengesinin önemli olduğu mesleklerin başında gelmektedir (Dilek ve Yılmaz,2016).

İş-yaşam dengesi, bireylerin her türlü yaşam alanlarında ölçüyü ifade etmekte olup kişilerin içlerindeki dengenin yansımaları olarak görülebilir. İş-yaşam dengesinin kurulabilmesi ve bu konuda yaşanan zorluklar, içinde bulunduğumuz yüzyılın temel

sorunları arasında bulunmaktadır. İş alanında yaşanan rekabet, bireylerin özel yaşamlarına daha fazla önem vermesi ve iş gücünün yaşlanması iş-yaşam dengesini etkileyen faktörlerdir (Lockwood,2003, s. 2).

2.1.3. İş Doyumu

İş doyumu; çalışanın iş hayatını veya yaptığı işi değerlendirmesiyle oluşan hazzı ya da ulaştığı duygusal hislere denir (Keser,2005).

Davis (1984), iş doyumunu kişilerin sahip oldukları işlerinden elde ettikleri memnuniyet veya memnun olmama durumu olarak tanımlamakla beraber, iş doyumunun yorumlanabilmesi için çalışanların genel duygu durumuna da bakılması gerektiğini savunmuştur. Örneğin, iki farklı çalışan aynı işi vasat olarak görseler bile aynı işten aldıkları doyum farklı olabilir. Davis (1984)' e göre toplum ve aile yaşamından aldığı doyum yüksek olan bireyin vasat olan işten aldığı doyum düşüktür. Çünkü işten aldıkları doyum diğer alanlardan aldığı doyumların altındadır. Öte yandan toplum ve aile yaşamından aldığı doyum düşük olan bireyin vasat olan işten aldığı doyum yüksek olabilir. Çünkü işten aldıkları doyum diğer alanlardan aldığı doyumların üstündedir.

İş doyumu, örgütün randımanı ve iş görenin başarısını etkileyen temel etmenler arasında yer almaktadır. Günümüzde örgütler, iş görenlerin gereksinimleri ve beklentileri yönünde yapılanmanın önemini fark etmeye başlamışlardır. İş görenlerin, birer fert olduğunu göz önünde bulundurmanın örgütün randımanı için ne denli mühim olduğu farkına varılmaya başlamıştır. Neticede, yaptığı işten doyum alan iş gören mutlu iş gören, mutlu iş gören ise işinden doyum alan iş görendir (Özkul,2015).

Etkili olan bir okul öğretmenlerin içsel ve dışsal boyutta iş doyumunu karşılamadır. Öğretmenlerin işlerine karşı gösterdikleri tutum; okulun başarısını, eğitimin kalitesini etkileyecektir.

Gökkaya (2014), çalışan tutumları ve iş-yaşam dengesine yönelik manidar bir ilişki olduğunu yaptığı araştırma ile belirlemiştir.

Turunç ve Erkuş (2010) yaptığı çalışma ile iş doyumunu ve örgütsel bağlılığın etkilerini incelemiş; iş-yaşam çatışmasının iş doyumunu olumsuz etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

Telman ve Ünsal (2004, s. 11), iş doyumunun önemli bir yerde olmasının sebebini, bu kavramların iş görenlerin işiyle ilgili sıhhati ve verimiyle yakinen alakalı olmasına bağlamışlardır. Fertler yaşamlarının çoğunluğunu herhangi bir işle uğraşarak tamamlamaktadırlar ve bu nedenle yaşamlarında mutluluğu ve huzuru yakalayabilmeleri için doyum sağlamaları gerekir. İş doyumunu, hayat doyumuyla bağlantılıdır ve insanların bedensel sağlıklarını ve psikolojilerini doğrudan etkilediği düşünülür (Akçamete, Kamer ve Sucuoğlu, 2001, s. 7).

Bull ve Hyle (1989), öğretmenlerin köylerde çalışmasını teşvik etmek ve bu öğretmenleri köy ortamında tutabilme hedefiyle bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Bu hedefe ulaşmak için köy okullarında çalışan öğretmenlerin yaşadığı kaygılardan ana hatlarıyla bahsedilmiştir. Köylerde seviyeli eğitim öğretim şeklini yakalamanın yanı sıra öğretmenlerin köy ortamına uyum sağlamayabilmeleri için güdülenmesi ve köyde çalışma devamlılığının sağlanması konusunda heveslendirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Köylerdeki öğretmen eksikliğini gidermenin formülü, öğretmenlere bu konuda destek vermek ve öğretmenleri güdüleyerek, köylerde çalışmayı heveslendirecek ödüller vermektir. Bu şekilde, köylerde verilen eğitimlerin başarılı olunacağı, köylerde çalışan öğretmenlerin iş doyumunu sorunlarının en aza indirileceği sonucuna varılmıştır.

Çalışanların iş doyumlarının yüksek olması işverenler açısından olumlu durum olup belirlenen hedeflere ulaşılmasını desteklemektedir. İş tatmini, çalışanları beklenti ve isteklerine göre değişebilmektedir. Kişinin işinden aldığı doyumun yüksek olması sadece mesleki doyuma değil hayatının geri kalan kısımlarına etki edecektir. Bu etkiler ise şöyle sıralanabilir:

Yaşamdan doyum alma

Fiziksel sağlığı etkilemesi

Performansı etkilemesi

Verimliliği etkilemesi şeklindedir (Tiryaki&Murat,2008).

Klassen ve Chiu (2010) , öğretmenlerin mesleki kıdemleri, cinsiyet, okul düzeyleri, eğitim yöntemleri, sınıf yönetimleri, iş yükleri, stres kaynakları ve iş doyumlarına yönelik yaptıkları araştırmaya göre; öğretmenlerin mesleki kıdemleri ile öğretim

yöntemleri ve sınıf yönetimi arasında manidar bir bağlantı olduğunu görmüşler, ayrıca kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre iş yüklerinin ve streslerinin daha fazla olduğunu belirlemişlerdir. Tahta (1995) araştırmasında evli ve mezuniyeti üniversite olan öğretmenlerin, öteki öğretmenlere göre daha yüksek düzeyde iş doyumunu yaşadıklarını belirlemiştir. Bunun yanı sıra, öğretmenlerin iş doyumlarında branş ve kıdeme göre manidar bir fark olmadığını belirlemiştir. Şahin (1999), ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin iş doyum düzeyleri üzerine bir çalışma yapmış ve öğretmenlerin kişilerarası ilişkiler ve saygınlık açısından doyum yaşadıklarını, ücret ve veli ilgisizliği boyutlarında iş doyumsuzluğu yaşadıklarını belirlemiştir. Günbayı (2000)' nın yaptığı araştırmaya göre, ilköğretim okullarında görev yapan sınıf ve branş öğretmenlerinin iş doyum düzeyleri arasında manidar bir farklılık bulunmadığı belirlenmiştir.

İş doyumunun belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmalar sonucunda kuram ve yaklaşımlar üretilmiştir.

Maslow' un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramı' nda, insanların ihtiyaçları fizyolojik, güvenlik, ait olma, saygınlık ve kendini gerçekleştirme gereksinimleri olarak belirlenmiştir. Fizyolojik ihtiyaçların karşılanması ardından kişiler korunma ihtiyacı ile güven veren bir ortam içinde bulunma gereksinimi duyar. Hiyerarşinin üçüncü sırasında, kişi aileye, arkadaş grubuna ait olma ve sevgi ihtiyacı duyar. Ardından, kişi toplumda saygınlık, toplumun onu kabul etmesi beklentisine girer. Bu gereksinimin karşılanması kişinin kendine olan saygısının ve güveninin artmasını sağlamaktadır. Bu şekilde kişi kendini yeterli ve topluma yararlı biri olarak değerlendirir. Böylece, birey mutlu olacağı bir işi yaptığı için kendini gerçekleştirmiş ve doyuma ulaşmış olur (Maslow, 1954, s. 35-46) .

Herzberg' in Motivasyon-Hijyen kuramına göre, çalışma ortamındaki kimi etmenler doyumla, kimi etmenler ise doyumsuzlukla ilişkilendirilebilir (Ertürk ve Keçelioğlu, 2012, s.40). Herzberg, bu etmenleri içsel ve dışsal etmenler şeklinde iki bölümde incelemiştir. İçsel etmenler, işin kendisi, sorumluluklar, başarı, gelişme gibi güdüleyici etkenleri ifade eder. Hijyen faktör ya da diğer adıyla dışsal faktörler ise maaş, üst, ast ve iş arkadaşları ile olan ilişkiler, çalışma koşulları, mevki, bireysel hayat gibi etkenleri içermektedir.

Aldelfer, Maslow' un modelini modern durumlara uyarlayarak modeli “ Varlığı sürdürme, ilişkilerde bulunma ve geliştirme ihtiyaçları “ üzerine kurmuştur (Akt: Eren, 2010:510-511). Aldelfer, ihtiyaçları “dönemsel” ve “ sürekli” olarak ayırmakta ve aynı anda birden fazla ihtiyacın ortaya çıkabileceğini kabul etmektedir (Akt: Pekel, 2001).

Bu kuram farklı iki ihtiyacın aynı anda doyurulabileceğini savunmuştur. Bu ihtiyaçların sırası, değişik kültürlerde olan fertler için değişik biçimlerde oluşabilmektedir. Bu şekilde, ferdin daha çok sayıda davranışlarını gözlemleyebilmektedir. Ayrıca, daha üst seviyedeki ihtiyacı karşılanmayan ve istediği sonuca ulaşamayan fert, daha alt seviyede bir ihtiyaca döner ve onun en üst seviyede doyurulmasına çalışır (Torlak,2008;249). Yani fert gelişme gereksinimini karşılayamıyorsa, farklı basamaklardan birine dönerek gayretini onun üzerinde yoğunlaştırır (Şimşek, Akgemci ve Çelik 2011: 193).

2.2- İlgili Araştırmalar

2.2.1- İş Yaşam Dengesine Yönelik Araştırmalar

Bostancıoğlu (2014) liselerde görev yapan öğretmenler ile yaptığı çalışmada, lise öğretmenlerinin iş-yaşam dengesi ile iş gören verimliliği arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Araştırma sonucunda; iş yaşam dengesiyle verimlilik arasında anlamlı bir bağlantı olduğu saptanmıştır. Ayrıca, iş yaşam dengesiyle öğretmenlerin yaşları arasında negatif bir ilişki bulunduğunu belirlemiştir; yaş yükseldikçe iş-yaşam dengesinin tersi yönde azaldığını görmüştür. Erkek öğretmenlerin iş-yaşam dengesi algısının, kadın öğretmenlerin iş-yaşam dengesi algısına göre daha yüksek düzeyde olduğunu görmüştür.

Yıldırım (2017), çalışmasında, okul müdürlerinin <<liderlik uygulaması>>ile <<iş yaşam dengesi>> arasında manidar bir ilişkinin varlığını araştırmıştır. Araştırmanın neticesinde okul müdürlerinin liderlik uygulamaları ile öğretmenlerin iş yaşam dengesini sağlamasına yönelik manidar bir ilişkinin bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Dilek ve Yılmaz (2016) Kütahya ili içerisinde araştırmaya katılan 520 öğretmen ile birlikte; öğretmenlerin <işkoliklik> ve <iş yaşam dengesi > üzerine yönelik bir çalışma yapmışlardır. Araştırma esnasında, iş yaşam dengesi; “ İş-Aile Çatışması”, “ Aile-İş Çatışması” ve “ Yaşam Doyumu” olarak üç farklı düzeyde

değerlendirilmiştir. Sonuç olarak öğretmenlerin işkoliklik eğilimlerinin iş yaşam dengesi algısı üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin yaşam doyumları algıları, "İş-Aile Çatışmaları" ve "Aile- İş Çatışmaları" algılarına göre yüksek olduğu görülmüştür.

Erkuş, Çöpoğlu ve Fındıklı (2013)' nın yaptığı araştırmada; iş-yaşam dengelerinin, iş yaşam mutluluğuna yönelik ilişkisi ele alınmıştır. Bu çalışmanın sonucunda, çalışmaya katılanların iş yaşam dengelerinin; iş yaşam mutluluklarına yönelik pozitif yönlü bir etkisinin olduğu görülmüştür.

Tausing ve Fenwick (2001)' in yaptığı araştırmada iş yaşam dengesi, lise ve altı eğitim düzeyindeki kişilerde daha fazla olmasına karşın; lisans ve lisansüstü eğitim düzeyinde olan kişilerde daha düşük çıkmıştır.

Yine Tausing ve Fenwick (2001)' in yaptıkları araştırmada yaş aralığı yüksek olan çalışanların, iş yaşam dengesini sağlama konusunda, genç olan gruba göre daha başarılı oldukları sonucuna ulaşmışlardır.

Teker (2015), İstanbul'da çalışan 421 öğretmenle " *Okullarda İş Yaşam Dengesiyle Örgütsel Adalet İlişkisi*" adında bir çalışmada bulunmuştur. Araştırma sonucunda; öğretmenlerin iş yaşam dengeleriyle örgütsel adalet algılarına yönelik pozitif yönlü, orta düzeyli manidar bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Gürbüzkol (2018), Van ili ve ilçelerinde lise düzeyinde çalışan 661 öğretmenin katılımıyla " Lise Öğretmenlerinin Mükemmeliyetçilik Algıları ve İş –Yaşam Dengesi Arasındaki İlişki" başlıklı çalışmasını yapmıştır. Araştırmada; lise öğretmenlerinin mükemmeliyetçilik algılarının iş yaşam dengelerine yönelik manidar bir ilişki bulunduğu görülmüştür. Lise öğretmenlerinin iş yaşam dengelerinin yüksek, mükemmeliyetçilik algılarının orta düzeyde olduğu görülmüştür.

Thilogavathi ve Chithirai Selvan (2019), 452 kadın öğretmenin katılımıyla " Work Life Balance of Women Teachers in Private Higher Secondary Schools" başlıklı bir araştırma yapmıştır. Araştırma sonucunda; kadın öğretmenlerin büyük bir bölümünün orta düzeyde iş yaşam dengesine sahip olduğu, yaş, aile düzeni, aylık geliri, atama, ders saat sayısı ile ulaşım parametrelerinin iş yaşam dengesi üzerinde manidar düzeyde ilişki olduğu görülmüştür.

2.2.2. İş Doyumuna Yönelik Araştırmalar

Akçamete, Gürgür ve Kış' ın Türkiye genelinde 1149 öğretmen ile yapmış olduğu “Engelli Öğretmenlerin İş Doyumları ve Çalışma Koşulları” başlıklı araştırma sonucunda; engelli olan ve olmayan öğretmenlerin iş doyumları arasında manidar bir fark bulunamamıştır.

Doğu, Mirzelioğlu ve Mirzelioğlu (2003), “ GSGM Merkez Örgütü Yöneticilerinin İş Doyumu Düzeylerinin İncelenmesi” konulu çalışmayı Gençlik Spor Genel Müdürlüğü Merkez Örgütü’ndeki 100 yöneticinin katılımcı olmasıyla yapmıştır. Araştırmanın sonucuna göre; yüksek lisans mezunu olan yöneticilerin ücret ve personel boyutunda doyumsuzluk yaşadıkları görülmüştür. Eğitim düzeylerine, yaşlarına ve cinsiyete göre bakıldığında iş doyumları arasında manidar bir fark olmadığı görülmüştür.

Kapar’ın (2016) Van ili, merkeze bağlı Edremit, İpekyolu ve Tuşba ilçelerinde 16 lise düzeyindeki okuldan, 360 öğretmen“ Mesleki Tükenmişlik ve İş Doyumu” konulu araştırmaya katılmışlardır. Araştırma sonucunda; kadın öğretmenlerin iş doyumları seviyeleri erkek öğretmenlerden daha düşük olarak bulunmuştur. . Okul türüne göre ise mesleki ve temel liselerde çalışan öğretmenlerin iş doyumlarının Fen ve Anadolu lisesi gibi nitelikli olarak adlandırdığımız liselerde çalışan öğretmenlerden daha düşük olduğu görülmüştür.

Yıldıray (2022), “ Okullarda Çalışan Psikolojik Danışmanların İş Doyumu, Yılmazlık Düzeyleri ve Algıladıkları Örgütsel Destek Düzeyleri Arasındaki İlişki” başlıklı çalışmasını Eskişehir ve Samsun illerinde okullarda çalışan psikolojik danışmanlar ile yapmıştır. Çalışmaya Samsun ilinden 680, Eskişehir ilinden 352 psikolojik danışman katılmıştır. Çalışma sonucunda; okulda çalışan psikolojik danışmanların algıladıkları örgütsel destek düzeyleri ile iş doyumları düzeyleri arasında pozitif yönde, orta düzeyde manidar bir ilişki görülmüştür.

Güzel (2019), İstanbul ilinde Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan kadrolu 183 öğretmen ile “Halk Eğitim Merkezlerinde Çalışan Öğretmenlerin İş Doyumu ile Yabancılaşma Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı bir çalışma yapmıştır. Araştırma sonucunda; öğretmenlerin iş doyumları arttıkça yabancılaşmanın azaldığı görülmüştür.

Ertürk ve Keçelioğlu (2012), İzmir ili Kemalpaşa ilçesinde ilköğretim ve ortaöğretim okullarında çalışan 224 öğretmen ile “Çalışanların İş Doyumları ile Mesleki Tükenmişlikleri Arasındaki İlişkiler” konulu bir çalışma yapmıştır. Çalışma sonucunda, merkez okullarda çalışan öğretmenlerle, Kemalpaşa köylerinde çalışan köy öğretmenlerinin iş doyumunu kıyaslamasında farklılıklar elde edilmiştir. Buna göre, köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş doyumlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Yılmaz (2019) , Muğla il merkezi ve ilçelerini kapsayan ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan 375 öğretmenin katılımıyla “Öğretmenlerin Maruz Kaldıkları Psikolojik Yıldırma Davranışları ile İş Doyumu Arasındaki İlişki” konulu bir çalışma yapmıştır. Araştırma sonucunda, psikolojik yıldırmanın boyutları ile iş doyumunun bireysel doyum boyutu arasında negatif, orta düzeyde, manidar bir ilişki olduğu görülmüştür.

2.2.3. İş Doyumunun İş Yaşam Dengesine Yönelik İlişkisi ile İlgili Araştırmalar

Boz (2002), “PIKTES Projesinde Görev Yapan Öğretmenlerin Mesleğine Yönelik Tutumları, Yaşam ve İş Doyumlarının İncelenmesi” başlıklı araştırmasını Konya ilinde PIKTES projesi dahilinde çalışan 237 sınıf öğretmeni katılmıştır. Araştırma sonucunda; PIKTES projesi ile çalışan öğretmenlerin yaşam doyum ölçeği mesleğine yönelik tutumları ölçeğe göre ve alt faktörlerde istatistiksel manada medeni duruma yönelik manidar bir farklılık göstermemiştir.

Kubilay (2013), “Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Yöneticilerin İş Doyumu ve Yaşam Doyumu Düzeylerinin İncelenmesi” başlıklı araştırmasına Niğde iline bağlı anaokulu, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında çalışan 275 okul müdürü ve müdür yardımcıları ile yapılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre, iş doyumunu ve yaşam doyumunu arasında bir etkileşim vardır ve pozitif yönlüdür. Yaşam doyumunun artmasıyla beraber içsel ve dışsal doyum artışı gözlenmiştir.

Turunç ve Erkuş (2010), bir bankanın İç Anadolu Bölgesi’ne bağlı şubelerindeki 230 kişiye anket uygulamış, bunlardan analize uygun olan 175’ ini kullanarak çalışmalarını yapmışlardır. Çalışmanın sonucunda; iş-yaşam çatışması ile iş doyumunu arasındaki etkinin negatif olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Dur (2019, s.17) yüksek lisans tez çalışmasında sınıf öğretmenlerinin iş yaşam dengelerinin, iş doyumunu ve örgütsel bağlılıkları ile ilişkisi incelenmiştir. Araştırmacı,

araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanmıştır ve araştırmaya İstanbul ilinin Bakırköy ilçesindeki özel ilkokullarda çalışan 253 ğretmen katılmıştır. Araştırmacı erkek öğretmenlerin dışsal doyum ve iş yaşam doyum düzeylerinden yüksek bulmuştur.

Kerim (2020)' in "Okul Yöneticilerinin Sergiledikleri Takım Liderliği Davranışları İle ğretmelerin İş Doyumu ve İş Yaşam Dengesi Arasındaki İlişki" konulu çalışmasında; öğretmenlerin iş-yaşam dengesinin iş doyumuna yönelik aralarında manidar bir ilişki olduğu görülmüştür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, araştırma içerisinde yer alan veri toplama araçları, veri analizinde yararlanılan istatistiksel analizler hakkında bilgi verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengeleriyle iş doyumunun araştırıldığı bu çalışmada Denizli iline bağlı Babadağ, Buldan ve Sarayköy İlçelerine bağlı köyler örnek olarak seçilmiştir. Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengeleri düzeyi ile iş doyumları düzeyi arasında bir ilişkinin varlığını belirlemek için “İlişkisel Tarama Modeli” ne yer verilmiştir. İlişkisel tarama modeli iki ya da ikiden fazla parametre ile, bir değişimin var olup olmadığını ve varsa derecesinin bulunması amaçlanır (Karasar,2010,s.77). Araştırmayla, parametrelerin beraber değişkenlik durumu, değişimi derece ve yönü, ilişkisel desen araştırması ile belirlenir (Creswell,2017,s.435).

3.2- Evren ve Örneklem

Bu çalışmada, Denizli ilinin Babadağ, Buldan ve Sarayköy ilçelerine bağlı köy okullarında çalışan 172 öğretmenden toplanan verilerle çalışılmıştır.

Tablo 3.1 Araştırmaya Katılan Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin Demografik Dağılım Tablosu

Değişken	Kategori	n	%
Cinsiyet	Kadın	138	80,2
	Erkek	34	19,8
Medeni Durum	Evli	132	76,7
	Bekar	40	23,3
Eğitim Düzeyi	Lisans	137	79,7
	Lisansüstü	35	20,3
Okul Türü	İlk	115	66,9
	Orta	48	27,9
	Lise	9	5,2
Kurum Kıdemi	0-5 yıl	58	33,7
	6-10 yıl	45	26,2
	11-15 yıl	37	21,5
	16 yıl ve üzeri	32	18,6
Meslek kıdemi	0-5 yıl	18	10,5
	6-10 yıl	15	8,7
	11-15 yıl	35	20,3
	16-20 yıl	45	26,2
	16 yıl ve üzeri	59	34,3
Yaş	35 ve altı	35	20,3
	36-50	113	65,7
	51 ve üstü	24	14

Tablo3.1' e bakıldığında araştırmaya katılanların % 80,2' si –kadın-, % 19,8' i –erkek- öğretmenlerdir. Katılımcılardan çoğunluk kadın öğretmenlerdir. Öğretmenlerden % 76,7' si –evli-, %23,3' ü –bekar- dır. Katılımcılardan çoğunluk evli öğretmenlerdir. Öğretmenlerin % 79,7' sinin –lisans-, %20,3' ünün –lisansüstü- eğitim düzeyine sahip olduğu görülmüştür. Katılımcılardan çoğunluk lisans eğitim düzeyine sahiptir. Katılımcıların %66,9' u –ilkokul-, %27,9' u –ortaokul-, % 5,2' si –lise- kurum düzeyinde çalışmaktadır. Öğretmenlerden % 33,7' si -0_5 yıl- , %26,2' si -6_10 yıl-, %21,5' i -11_15 yıl- ve %18,6' sı -16 yıl ve üzeri- meslek kıdemine sahiptir. Katılımcılardan %20,3' ü -35 yaş ve altı-, %65,7' si -36_50-, %24' ü -51 yaş ve üzeri- olarak tespit edilmiştir. Katılımcılardan çoğunluk -35_50- yaş aralığına sahiptir.

3.3- Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada verileri elde etmek için “ *Kişisel Bilgi Formu*” , “ *Minnesota İş Doyum Ölçeği*” ile “*İş Doyum Ölçeği*” uygulanmıştır.

Köy okullarında görev yapan öğretmenlere, verilen formda; cinsiyetleri, medeni halleri, eğitim durumları, çalışılan okul düzeyi, kurumdaki kıdemleri, meslekteki kıdemleri ile yaşlarını tayin etmek amacıyla ‘*Kişisel Bilgi Formu*’ uygulanmıştır.

Araştırmaya veri toplamak için köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengesi ile iş-doyumuna yönelik durumu belirlemek için iki farklı ölçek kullanılmıştır.

Köy okullarında görev yapan öğretmenlerde iş-yaşam dengesi ile ilgili verileri toplamak için ‘ *İş Yaşam Dengesi Ölçeği*’; iş-doyumları ile ilgili verileri toplamak için ‘*Minnesota İş Doyum Ölçeği*’ uygulanmıştır.

1985’ de Aslı Baycan, *Minnesota Doyum Ölçeği*’ ni Türkçe diline çeviri yapmış; geçerlik, güvenilirlik katsayılarını belirlemiştir. Güvenirlik katsayısı Cronbach Alpha: .77 bulunmuştur. Form 20 maddeden oluşmaktadır. Beşli Likert ölçeği kullanılmıştır. İfadeler, -hiç memnun değilim: 1 -, -memnun değilim: 2-, - kararsızım: 3 -, memnunum: 4 -, -çok memnunum: 5 - olarak verilmiştir. İş-doyum ölçeği içsel (1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 20. Maddeler); dışsal (5, 6, 12, 13, 14, 17, 18, 19. maddeler) olarak iki alt boyutta ele alınmıştır (Ayata, 2013,s.88-89).

2017’ de Bakalım, Taşdelen ve Karçkay’ ın geliştirmiş olduğu iş-yaşam dengesi ölçeği 7’ li Likert tipindedir, 8 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki ifadeler –kesinlikle

katılmıyorum: 1-, -katılmıyorum: 2-, -kısmen katılıyorum: 3-, kararsızım: 4- , -kısmen katılıyorum: 5-, -katılıyorum: 6-, -kesinlikle katılıyorum: 7

Tablo3.2. *İş –Yaşam dengesi ile İş-Doyum Ölçeği Güvenirlilik Katsayısı Analizi*

Ölçek	Alt Boyut	Cronbach Alpha (orijinal)	Cronbach Alpha (Mevcut Araştırma)
İş-Yaşam Dengesi	Tek Boyut	,92	,90
İş Doyum	İçsel Doyum (1.,2.,3.,4.,7.,8.,9.,10.,11.,15.,16.,20.)	-	,88
	Dışsal Doyum (5.,6.,12.,13.,14.,17.,18.,19.)	-	,86
	İş Doyum toplamı	,77	,92

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılacak veriler, köy okullarında çalışan öğretmenlerin doldurmuş oldukları iş-yaşam denge ölçekleri ve iş-doyum ölçekleri ile toplanmıştır. Veriler, 2022/2023 eğitim öğretim yılında, birinci dönem içerisinde tanımlanan veri toplama araçlarıyla toplanmıştır. Gerekli izinler Denizli İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nden alınmış; Babadağ, Buldan ve Sarayköy ilçelerine bağlı köy okullarındaki öğretmenlere “Google Form” aracılığı ile ulaşılmıştır. Anket formları öğretmenler tarafından gönüllülüğe bağlı olarak doldurulmuştur. Anketteki ölçekler araştırmacı tarafından kontrol edilmiş, eksiklik olmamasına özen gösterilmiştir.

3.5. Verilerin Çözümlemesi

2022-2023 eğitim öğretim yılı Babadağ, Buldan ve Sarayköy ilçelerindeki okullarda görev yapan öğretmenlerin doldurdukları anketlerdeki cevaplar Jamovi 2.2.4

programını kullanılarak analiz yapılmıştır. Araştırmada kullanılacak istatistiksel metotları tespit etmek için, en başta verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine bakılmıştır. Örneklemeden elde edilen verilerin çarpıklık [skewness], basıklık[kurtosis] değerlerine bakılmıştır. Veriler tablo3.3’de gösterilmiştir.

Tablo3.3. *İş Yaşam Denge Ölçeği ve Minnesota İş-Doyumu Ölçek Veri Değerlerinin Basıklık [Kurtosis] ve Çarpıklık [skewness] Değerleri*

<i>Ölçekler ve Alt Boyutlar</i>	<i>Basıklık[Kurtosis]</i>	<i>Çarpıklık[Skewnwss]</i>
<i>İş_Yaşam Dengesi Ölçeği</i>	,332	-,723
<i>İş_Doyumu Ölçeği İçsel_Doyum</i>	,368	-,388
<i>Alt Boyutu</i>	,795	-,648
<i>Dışsal_Doyum Alt Boyutu</i>	-,294	-,294

Tablo 3.3’ de görüldüğü üzere, *İş_Yaşam Ölçeği ve Minnesota İş_Doyumu Ölçek* verileri (-1) ile (+1) arasında olduğu görüldü. Ölçekten bulunan çarpıklık ve basıklık değerinin (-2) ile (+2) arasında olması normallik dağılımını sağladığını belirtmektedir (Büyüköztürk, 2006,s.40). Dolayısıyla, analiz yapılırken değişkenlik testi kullanılması uygun görülmüştür. Anlamlılık katsayısı $\alpha = .05$ olarak belirlenmiştir. Araştırmanın verilerinin analizinde şu istatistiksel veriler kullanılmıştır:

Araştırmanın ilk alt probleminde köy okullarında görev yapan öğretmenlerde iş-yaşam dengelerine yönelik algılarını belirlemek için “ Standart Sapma “ ve “ Aritmetik Ortalama” kullanılmıştır.

Araştırmanın ikinci alt problemi üzerine, köy okullarında görev yapan öğretmenlerde iş- yaşam dengeleri düzeyine ilişkin algılarının cinsiyet, eğitim düzeyi, medeni hal, kurumun türü, kurumdaki kıdemi, mesleki kıdemi ve yaşlarının parametresine göre değişikliklerin tespitini yapabilmek için; medeni hal, cinsiyet ve eğitim durumlarına yönelik“ Bağımsız gruplar için t testi” uygulanmış; çalıştığı kurum, kurumundaki kıdem, mesleki kıdem ve yaşları parametresi için de“ Tek Yönlü ANOVA ” uygulanmıştır.

Araştırmanın üçüncü alt problemi için öğretmenlerin iş-doyumuna yönelik durumları“ Standart Sapma“ ve “ Aritmetik Ortalama” kullanılarak bulunmuştur.

Araştırmanın dördüncü alt problemi için öğretmenlerin iş- doyum algılarıyla cinsiyet, medeni hal, eğitim düzeyi, kurum düzeyi, kurumundaki kıdemi, meslek kıdemi ve yaş parametrelerine yönelik değişikliklerin tespitinde cinsiyet, medeni hal, eğitim durumu için“ Bağımsız gruplar için t testi” uygulanmıştır; kurum türü, kurumundaki kıdemi, mesleki kıdem ve yaş parametreleri için“ Tek Yönlü ANOVA” uygulanmıştır.

Araştırmanın beşinci alt problemi için köy okullarında çalışan öğretmenlerde iş- yaşam dengesinin iş-doyumuna yönelik ilişkisini belirlemek için “ Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayı “ hesaplaması uygulanmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGU VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmaya dahil olan köy okullarında çalışan öğretmenlerden ölçekler aracılığıyla toplanan veriler Jamovi 2.2.4 programı ile yapılan analiz ile ortaya çıkarılan bulgular düzenlenmiştir. Bu bulgular ve bulguların yorumları şu şekilde sunulmuştur:

- Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengesine yönelik bulgular ve yorumlar,
- Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumlarına yönelik bulgular ve yorumlar,
- Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengelerine yönelik iş doyumları arasındaki ilişkiye yönelik bilgiler ve yorumlar.

4.1- Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Yaşam Dengelerine Yönelik Algıları

Araştırmada “Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengelerine yönelik algıları nasıldır?” sorusu ilk alt problem olarak belirtilmiştir.

Tablo 4.1. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Yaşam Dengelerine Yönelik Algıları

<i>İş yaşam dengesi</i>	n	$\bar{x}$	ss
<i>İş-yaşam Genel</i>	172	41,6	9,71

4.2. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Yaşam Dengelerine Yönelik Algılarının Cinsiyet, Medeni Hal, Eğitim Düzeyi, Çalıştığı Okulun Türü, Kurumundaki Kıdemi, Meslek Kıdemi ve Yaş Parametrelerine Yönelik İncelenmesi

Araştırmanın ikinci alt probleminde“ Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengesine ilişkin cinsiyet, medeni hal, eğitim düzeyi, kurum düzeyi, kurumdaki kıdemi, meslek kıdemi ve yaşları parametresine yönelik manidar bir fark var mıdır? “ olarak ifade edilmiştir.

4.2.1. Cinsiyet Değişkeni

Köy okullarında görev yapan öğretmenlerde iş-yaşam dengesine ilişkin algılarında cinsiyetlerine yönelik manidar bir değişiklik olup olmadığını anlamak için bağımsız gruplar için t –testi uygulanmıştır. Sonuç tablo 4. 2 de verilmiştir.

Tablo 4.2- Köyde Çalışan Öğretmenlerin İş- Yaşam Dengelerine İlişkin Cinsiyet Parametresine Yönelik Karşılaştırılması [Bağımsız t-testi]

<i>Cinsiyet</i>	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>sd</i>	<i>p</i>
<i>Kadın</i>	138	41,5	9,30	-,166	170	,869
<i>Erkek</i>	34	41,8	11,40			

Tablo 4. 2-’ yi incelediğimizde, köy okullarında çalışan kadın öğretmenlerin iş yaşam dengesi ortalamaları ($\bar{x} = 41,5$) iken erkek öğretmenlerin iş-yaşam dengesi ortalaması ($\bar{x} = 41,8$)’ dir. İstatistiksel olarak manidar bir fark olmadığı görülmüştür ($t_{170} = -,166$; $p > .05$). Bu sonucu, köy okullarında çalışan kadın ve erkek öğretmenlerin iş-yaşam dengelerinde manidar olarak benzerlik olduğu şeklinde yorumlanabilir.

4.2.2- Medeni Hal Değişkeni

Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengelerine ilişkin algılarının medeni hallerine yönelik manidar bir fark olup olmadığını görmek amacıyla bağımsız gruplar için t-testi yapılmıştır. Sonuçlar tablo 4. 3-de sunulmuştur.

Tablo 4.3. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Yaşam Dengelerinin Medeni Hallerine Yönelik Karşılaştırılması [Bağımsız gruplar için t-testi]

<i>Medeni hal</i>	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>sd</i>	<i>p</i>
<i>Evli</i>	132	41,3	9,21	-,779	170	,437
<i>Bekar</i>	40	42,6	11,3			

Tablo. 4.3-'e baktığımızda; köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengelerinin medeni hal değişkenlerine göre manidar bir fark göstermediği görülmektedir ($t_{170} = -,779$; $p > .05$). Buna göre; köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengelerinin medeni hale göre benzerlik gösterdiğini belirtebiliriz.

4.2.3. Eğitim Düzeyi Değişkeni

Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşamı dengelerinin, eğitim düzeyi değişkenine göre fark gösterip göstermediğini belirtmek amacıyla bağımsız gruplar t-testi yapılmıştır. Sonuçlar tablo4.4-de ifade edilmiştir.

Tablo 4.4. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Yaşam Dengelerinin Eğitim Düzeyi Parametresine Yönelik Karşılaştırılması [Bağımsız gruplar t-testi]

Eğitim Düzeyi	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>sd</i>	<i>p</i>
Lisans	137	40,8	9,64	-2,02	170	,890
Lisansüstü	35	44,5	9,57			

Tablo 4. 4- e bakıldığında; köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşamları dengelerinin eğitim düzeylerine göre manidar bir fark göstermediği görülmektedir. ($t_{170} = ,890$; $p > .05$) Buna göre; köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengelerinin eğitim düzeylerine göre benzerlik gösterdiği söylenebilir.

4.2.4. Okul Türü Değişkeni

Köy okullarında görev yapan öğretmenlerin iş yaşamı dengelerine ilişkin algılarının okul türüne yönelik manidar bir farklılık olup olmadığını anlamak için One Way Anova Testi uygulanmıştır. Tablo 4. 5- de sonuçlar verilmiştir.

Tablo 4.5. Köy Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin İş Yaşam Dengesine Yönelik Algılarının Okul Türüne Göre Karşılaştırılması [One Way Anova Testi]

Varyansın Kaynağı	K.T	sd	K.O	F	p	η^2	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	623	2	311,3				1-2
Gruplar içi	15511	169	91,8	3.39	,036	,039	1-3 2-3

K.T: Kareler Toplamı K.O: Kareler Ortalaması, 1:İlkokul, 2:Ortaokul, 3:Lise

Tablo 4. 5’de görülebileceği üzere köyde çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengesine yönelik algılarının okul türüne göre anlamlı bir fark gösterdiği bulunmuştur ($F_{2,169}=3,39$; $P<.05$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için post- hoc testlerinden Bonferroni testi yapılmış ve buna göre köylerde lise düzeyinde çalışan öğretmenlerin, iş-yaşam dengesine yönelik algılarının diğer okul türlerinden anlamlı olarak düşük olduğu bulunmuştur. Bu farka ilişkin hesaplanan etki büyüklüğü değeri $\eta^2= .039$ olduğu bulunmuştur. Buna göre köy öğretmenlerinin iş-yaşam dengesine yönelik tutumlarındaki varyansın %3,9 ‘ u okul türü değişkeniyle açıklanabilmektedir. Kalan %96,1’i ise analize dahil edilmeyen başka değişkenlerle açıklanmaktadır.

4.2.5. Kurumdaki Kıdem Değişkeni

Köy okullarında görev yapan öğretmenlerin iş yaşam dengelerine ilişkin algılarının kurumlarındaki kıdeme göre manidar bir fark olup olmadığını görmek için Tek Yönlü Anova uygulanmıştır. Sonuç tablo 4. 6 –da belirtilmiştir.

Tablo 4.6. Köy Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin İş-Yaşam Dengelerine Yönelik Algılarının Kurum Kıdemine Göre Karşılaştırılması (One Way ANOVA)

Kurum Kıdemi	K.T	sd	K.O	F	p	η^2	Anlamlı fark
Gruplar Arası	82,2	3	27,4				
Gruplar içi	16051,8	168	95,5	,287	,835	,005	yok

Tablo 4. 6 incelendiğinde; yapılan analize göre köy okullarında görev yapan öğretmenlerin iş-yaşam dengelerinin, kurumundaki kıdemine göre manidar bir fark

göstermediği görülmektedir ($F_{3,168} = ,287$; $P > ,05$). Hesaplanan etki büyüklüğü değeri $\eta^2 = .005$ bulunmuştur. Analize göre; köy öğretmenlerinin iş-yaşam dengelerinin, kurumundaki kıdeme göre farklılık göstermediği sonucuna varılmıştır.

4.2.6. Mesleki Kıdem Değişkeni

Köy okullarında görev yapan öğretmenlerin iş-yaşam dengesine yönelik meslek kıdemi değişkenine yönelik fark gösterip göstermediğini belirtmek amacıyla Anova Testi uygulanmıştır. Sonuç tablo 4. 7- ile sunulmuştur.

Tablo 4.7. Köy Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin İş Yaşam Dengelerine İlişkin Algılarının Meslek Kıdemi Parametresine Göre Karşılaştırılması (One Way Anova Testi)

Varyansın Kaynağı	K.T	sd	K.O	F	P	η^2	Anlamli fark
Mesleki	551	4	137,8				
Kıdem	15583	167	93,3	1,48	,212	,034	yok

Tablo 4. 7- incelendiğinde; yapılan analize göre köy okullarında görev yapan öğretmenlerde iş-yaşam dengelerinin meslek kıdemi parametresine göre manidar bir farklılık göstermediği görülmektedir($F_{4,167} = ,287$; $p > .05$). Buna göre; köy okullarında görev yapan öğretmenlerin iş yaşam dengelerinin mesleki kıdeme göre benzerlik gösterdiği söylenebilir.

4.2.7. Yaş Değişkeni

Köy okullarında görev yapan öğretmenlerin iş-yaşam dengelerine ilişkin algılarının yaşa göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğini anlamak için Anova Testi uygulanmıştır. Tablo 4. 8- de gösterilmiştir.

Tablo 4.8. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Yaşam Dengesine İlişkin Yaşa Göre Karşılaştırılması[One Way Anova Testi]

Varyansın Kaynağı	K.T	sd	K.O	F	p	η^2	Anlamlı Fark
Yaş	339	2	169,5	1,81	,166	,021	yok
	15795	169	93,5				

Tablo 4. 8-de görülebileceği üzere; köy okulunda çalışan öğretmenlerin iş yaşam dengelerinin, yaş parametresine göre arasında manidar bir farklılık görülmemiştir ($F_{2,169}=1,81$; $p >,05$). Buna göre; köy okullarında görev yapan öğretmenlerde iş yaşam dengesi yaş değişkenine göre benzerdir sonucuna ulaşılmıştır.

4.3. Öğretmenlerin İş-Doyumlarına Yönelik Algıları

“Köy okullarında görev yapan öğretmenlerin iş-doyumlarına ilişkin algıları nasıldır?” sorusu araştırmanın üçüncü alt problemi olarak verilmiştir. Tablo 4. 9- bu araştırma için yapılan analiz sonuçlarını göstermektedir.

Tablo 4.9. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Doyumları Algıları

İş- Doyumu	n	$\bar{x}$	ss
İçsel Doyum	172	44,7	8,53
Dışsal Doyum	172	26,6	6,98
Genel Toplam	172	71,3	15,0

Tablo 4. 9- da köy okullarında çalışan öğretmenlerde iş-doyumlarına ilişkin algıları incelendiğinde genel iş-doyumun ($\bar{x} =71,3$) olduğunu görebiliriz. Bu sonuç köy okullarında görev yapan öğretmenlerin iş-doyumlarının yüksek olduğunu ifade etmektedir. Öğretmenlerin içsel-doyumlarının ($\bar{x} =44,7$) olduğu görülmüştür. Bu sonuç öğretmenlerin içsel-doyumlarının yüksek düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Köy okullarında çalışan öğretmenlerin dışsal doyum seviyeleri ($\bar{x} =26,6$) olarak bulunmuştur. Öğretmenlerde dışsal-doyumun orta seviyede olduğu söylenebilir.

4.4. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Doyumuna İlişkin Algılarının Cinsiyet, Medeni Hal, Eğitim Düzeyi, Kurumun Düzeyi, Kurumdaki Kıdemi, Meslek Kıdemi ve Yaş Parametresine Göre İncelenmesi

Araştırmanın dördüncü alt problemini “ Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumuna ilişkin algıları cinsiyet, medeni hal, eğitim düzeyi, kurumun düzeyi, kurumdaki kıdemi, meslek kıdemi ve yaş parametrelerine göre manidar bir fark göstermekte midir? ” olarak belirlenmiştir.

4.4.1. Cinsiyet Değişkeni

Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumuna ilişkin cinsiyet parametresine yönelik manidar bir fark olup olmadığını anlamak için bağımsız gruplar için t-testi yapılmıştır. Tablo 4.10- da sonuçlar verilmiştir.

Tablo 4.10. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Doyumlarına İlişkin Algılarının Cinsiyet Parametresine Göre Karşılaştırılması [Bağımsız gruplar t-testi]

Cinsiyet	n	$\bar{x}$	ss	t	p	fark
Kadın	138	71,2	14,1	- ,153	,879	yok
Erkek	34	71,7	18,4			

Tablo 4.10-da görülebileceği üzere; köy okullarında çalışan kadın öğretmenlerin iş-doyumlarının ortalaması ($\bar{x} = 71,2$), erkek öğretmenlerde bulunan iş-doyumu ortalaması ise ($\bar{x} = 71,7$)’ dir. Dolayısıyla, köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş doyumları cinsiyete göre manidar bir fark göstermemektedir ($t = ,354$; $p > ,05$).

4.4.2. Medeni Hal Değişkeni

Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumlarına ilişkin algılarının medeni hal parametresine göre fark olup olmadığını anlamak için bağımsız gruplar için t-testi yapılmıştır. Tablo 4.11- de sonuçlar verilmiştir.

Tablo 4.11. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Doyumlarına İlişkin Medeni Hal Parametresine Göre Karşılaştırılması (Bağımsız gruplar için t-testi)

Medeni Hal	n	$\bar{x}$	ss	t	p	fark
Evli	132	70,3	14,3	-1,71	,089	yok
Bekar	40	74,8	16,8			

Tablo 4.11-de görüldüğü üzere; köy okullarında çalışan erkek öğretmenlerin iş doyumunu düzeyleri ortalaması ($\bar{x} = 70,3$), kadın öğretmenlerin iş doyumunu ortalaması ($\bar{x} = 74,3$) olarak bulunmuştur. Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumuna ilişkin algılarının medeni hallerine göre manidar bir fark göstermediği ($t = -1,71$; $p > ,05$) belirlenmiştir.

4.4.3. Eğitim Düzeyi Değişkeni

Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumlarına ilişkin, eğitim düzeyine göre bir farklılık olup olmadığını anlamak için bağımsız gruplar için t-testi yapılmıştır.

Tablo 4.12- de sonuçlar verilmiştir.

Tablo 4.12. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Doyumlarına İlişkin Eğitim Düzeyi Parametresine Göre Karşılaştırılması [Bağımsız gruplar için t-testi]

Eğitim durumu	n	$\bar{x}$	ss	t	p	fark
Lisans	137	70,3	14,2	-1,51	,139	yok
Lisansüstü	35	75,2	17,6			

Tablo 4.12-de görülebileceği gibi, köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumlarının ortalamaları ($\bar{x} = 70,3$), köy okullarında çalışan öğretmenlerin eğitim düzeyi ortalamalarına ($\bar{x} = 75,2$) göre manidar bir fark göstermediği ($t = -1,51$; $p > ,05$) görülmüştür. Dolayısıyla, köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumlarının, eğitim düzeylerine göre farklılık olmadığı görülmüştür.

4.4.4. Kurum Türü Değişkeni

Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumlarına ilişkin algılarının, kurum türü parametresine göre manidar bir farklılık olup olmadığını tespit etmek için Tek Yönlü Anova uygulanmış ve sonuçlar tablo 4.13' de belirtilmiştir.

Tablo 4.13. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Doyumlarına İlişkin Kurum Türü Parametresine Göre Karşılaştırılması [One Way Anova Testi]

Varyansın kaynağı	K.T	sd	K.O	F	p	η^2	AnlamlıFark
Okul Tür	262	2	131				
	38170	169	226	,580	,561	,007	yok

K.T: Kareler Toplamı, K.O: Kareler Ortalaması

Tablo 4.13-de görüldüğü şekilde; köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumlarının, öğretmenlerin çalıştığı kurum kademesine yönelik manidar bir farklılık görülmemiştir ($F_{2,169} = ,580$; $P > ,05$). Buna göre; köy okullarında görev yapan öğretmenlerin iş-doyumları, öğretmenlerin çalıştığı kurum değişkenine göre benzerdir sonucuna varılır.

4.4.5. Kurum Kıdemi Değişkeni

Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumlarına ilişkin algılarının kurum kıdemi parametresine göre farklılık olup olmadığını tespit etmek için Tek Yönlü Anova yapılmıştır. Tablo 4.14-de gösterilmiştir.

Tablo 4.14. Köy Okullarında Görev Yapan İş-Doyumlarına İlişkin Algılarının Kurumundaki Kıdem Parametresine Göre Karşılaştırılması [One Way Anova Testi]

Varyansın kaynağı	K.T	sd	K.O	F	p	η^2	Anlamlı Fark
Kurumdaki kıdem	451	3	150				
	37980	168	226	,666	,574	,012	yok

Tablo 4.14-de görüldüğü şekilde; köy okullarında görev yapan öğretmenlerin iş-doyumlarına ilişkin algının, köy okullarında çalışan öğretmenlerin kurum kıdemine yönelik manidar bir farklılık görülmemiştir ($F_{3,168}=,666$; $p>,05$). Buna göre, köy okullarında çalışan öğretmenlerin kurum kıdemine göre, köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyum düzeylerinin arasında manidar bir fark yoktur, sonucu elde edilir.

4.4.6. Mesleki Kıdem Değişkeni

Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumlarına ilişkin algılarının meslek kıdemine göre manidar bir farklılık gösterip göstermediğinin tespiti için Tek Yönlü Anova yapılmıştır. Tablo 4.15- de gösterilmiştir.

Tablo 4.15. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Doyumuna İlişkin Algılarının Meslek Kıdemi Parametresine Yönelik Karşılaştırılması [One Way Anova Testi]

Varyansın analizi	K.T	sd	K.O	F	p	η^2	Anlamli fark
Mesleki kıdem	1979	4	495	2,27	,064	,051	yok
	36452	167	218				

Tablo 4.15- deki verilere göre; Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumları algılarının meslek kıdemi parametresine göre manidar bir fark görülmemiştir($F_{4,167}=2,27$; $P > ,05$). Buna göre; köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumu konusunda meslek kıdemine yönelik manidar bir fark yoktur, sonuna ulaşılmaktadır.

4.4.7. Yaş Değişkeni

Köy okullarında çalışan öğretmenlerde iş-doyumuna ilişkin algının yaşa bağlı olarak fark gösterip göstermediğini tespit etmek için Anova Testi uygulanmış ve Tablo 4.16- olarak gösterilmiştir.

Tablo 4.16. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Doyumuna İlişkin Algının Yaş Değişkinine Yönelik Karşılaştırılması [One Way Anova Testi]

Varyansın kaynağı	K.T	sd	K.O	F	p	η^2	Anlamlı Fark
Yaş	1171	2	586	2,66	,073	030	yok
	37260	169	220				

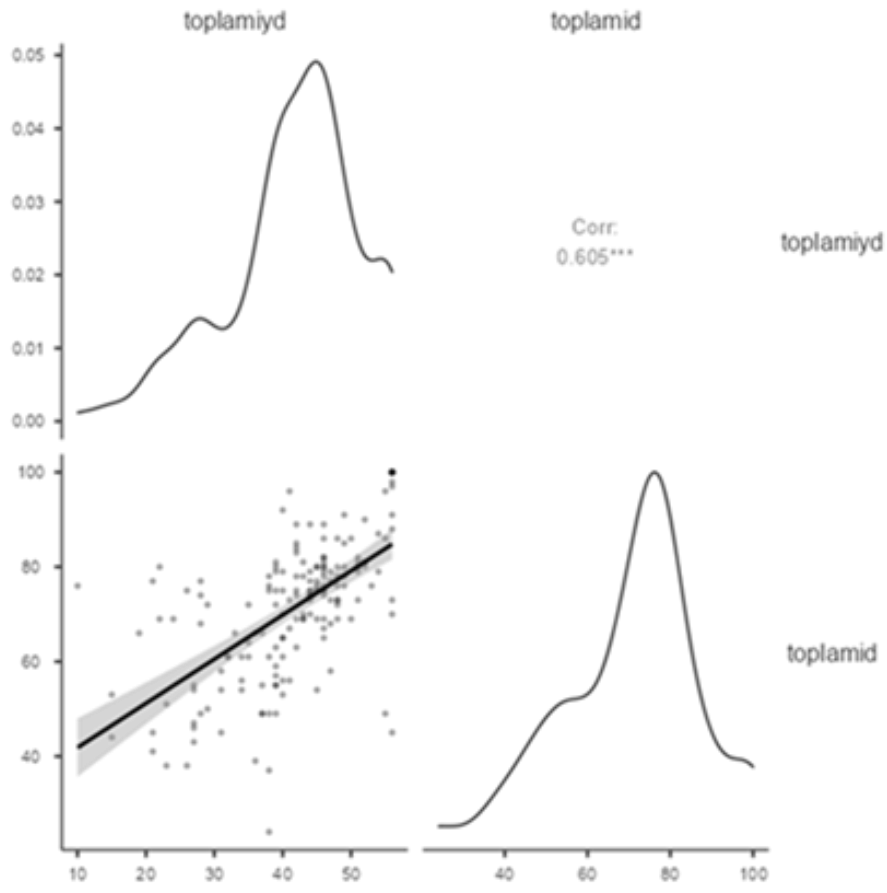
Tablo 4.16-da görüldüğü gibi; köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-doyumları algılarının yaş parametresine göre manidar bir fark görülmemiştir ($F_{2,169} = 2,66$; $P > ,05$). Bu nedenle, köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş doyumuna ilişkin algılarının yaşa yönelik karşılaştırılması sonucu manidar bir farklılık bulunmadığı anlaşılmaktadır.

4.5. Köy Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş-Yaşam Dengesi İle İş-Doyumları Arasındaki İlişki

“Köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengesiyle iş-doyumları arasında manidar bir ilişki var mıdır?” sorusu araştırmanın beşinci alt problemini oluşturmaktadır. İş-yaşam dengesiyle iş-doyum arasında ilişkinin var olup olmadığının tespiti için“ Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı Hesaplaması” yapılmıştır.

Araştırmaya dahil olan öğretmenlerin iş-yaşam dengeleriyle iş-doyumları arasında manidar bir ilişki olup olmadığını incelemek için Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı hesaplanmış ve sonuç olarak iki parametre arasında pozitif yönlü, yüksek bir ilişkinin olduğu bulunmuştur ($r = ,605$; $p < ,05$). Determinasyon katsayısı ise ($R^2 = ,37$) olarak hesaplanmıştır. Buna göre köyde çalışan öğretmenlerin iş yaşam dengesi değişkeni ile iş doyumunu değişkenindeki varyansın %37’ si açıklanabilmektedir.

Tablo 4.17 İş Yaşam Dengesiyle İş Doyumunu Gösteren Korelasyon Grafiği

BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Denizli iline bağlı Babadağ, Buldan ve Sarayköy ilçelerine bağlı köy okullarında çalışan öğretmenlerin iş-yaşam dengeleri ile iş-doyumları arasındaki ilişkiyi çözümlenmeye çalışılan bu araştırma; cinsiyet, medeni hal, eğitim düzeyi, kurumu, okulundaki kıdemi, meslekteki hizmet süresi ve yaş parametrelerine göre değerlendirilmiştir. Çalışma 2022-2023 eğitim öğretim yılı içerisinde Denizli iline bağlı Babadağ, Buldan ve Sarayköy ilçelerindeki tüm kademedeki köy öğretmenlerine uygulanmıştır. Anket çalışması öğretmenlerin rızasına bağlı olarak yapılmıştır. Anket, 'Kişisel Bilgi Formu', 'İş-Yaşam Denge Ölçeği' ile 'İş-Doyum Ölçeği' olarak üç aşamalı hazırlanmıştır. Anket katılımcılara "Google Form" aracılığıyla ulaştırılmıştır.

Çalışmalar neticesinde varılan sonuçlar şu şekilde belirtilmiştir:

1. Çalışma neticesinde köy öğretmenlerinin iş-yaşam dengelerinin yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Köy öğretmenleri işlerinden ve okul dışı yaşamlarından memnundurlardır. Bu konuda yapılan çalışmalarda benzer sonuçların elde edildiği görülmüştür. Alkan (2019), Akın (2019), Çobanoğlu ve diğerleri, Gürbüzkol (2018) ile Teker (2015) öğretmenlerin iş-yaşam dengelerinin yüksek olduğu sonucunu elde etmiştir. Dur (2019) sınıf öğretmenlerinin iş-yaşam uyumu düzeylerinin ortalamanın üzerinde olduğunu bulmuştur. Güder (2019) yaptığı çalışmada iş-yaşam dengesinin sağlanmasının öğretmenlerin bireysel yaşamını, aile ve iş yaşamını olumlu etkilediği belirlenmiştir. Bostancıoğlu (2019)' nun yaptığı çalışmada, iş-yaşam dengesini kuran çalışanların iş yaşamında daha verimli olduğu görülmüştür. İzki (2019) ve Polat (2018) çalışmalarında, iş-yaşam dengesini sağlayan çalışanların performanslarında artış yaşandığı sonucuna ulaşılmıştır. İş-yaşam dengesi ile ilgili eğitim alanının dışında Küçükusta (2007, s. 4-5)' nin yaptığı çalışmada, konaklama tesislerinde çalışanların iş-yaşam dengelerinin, çalışma hayatına yönelik etkisini araştırmıştır. Araştırmacı, iş-yaşam dengesi ile çalışma yaşamı arasında ilişkinin yüksek ve manidar olduğunu görmüştür.
2. İş-yaşam dengesi çeşitli parametrelerle incelenmiştir. Bu parametreleri cinsiyet, medeni hal, kurumundaki hizmet süresi, meslekteki kıdem ve yaşları yönünden incelenmiştir. Bu inceleme ile köy öğretmenlerinin iş-

yaşam dengesinin bu parametrelerle manidar bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür. Bu konuda yapılan çalışmaların bazılarında benzer, bazılarında ise farklı sonuçlar ortaya çıkmıştır. Tuğsal (2017)' in yaptığı çalışmada evli çalışanların, bekar çalışanlara göre iş yaşam dengeleri daha düşük çıkmıştır. Bu duruma neden olarak evli bireylerin aile hayatındaki yükümlülüklerinin bekarlara göre daha fazla olması düşünülebilir. Bekar çalışan yalnızca kendi hayatından sorumludur denebilir. Esin (2017)'in araştırmasında, öğretmenlerin iş-yaşam dengelerinin cinsiyete yönelik farklılık göstermektedir. Bu çalışmada erkek öğretmenlerin iş-yaşam dengelerinin daha düşük olduğu bulunmuştur. Yerlioğlu (2020)' nun öğretim üyeleriyle yaptığı çalışmada, öğretim üyelerinin iş-yaşam dengelerinin medeni duruma değişkinine yönelik manidar bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

3. Çalışmada köy öğretmenlerinin iş-doyumuna ilişkin algıları araştırılmıştır. İş-doyum ölçeğine verilen cevaplar ve iş-doyum ortalaması, köy öğretmenlerinin yüksek düzeyde iş doyumunu yaşadıklarını göstermektedir. Öğretmenlerin iş doyumunu ile ilgili farklı kademelerde araştırmalar yapılmıştır. Çelik (2003)'in yaptığı çalışmasında, fen bilgisi ve fizik, kimya, biyoloji öğretmenlerinin iş-doyumu orta düzeyde bulunmuştur. İdi (2017), yaptığı araştırmada öğretmenlerin iş doyumunu düzeylerinin yüksek olduğunu belirlemiştir. Tan (2017), öğretmenlerin iş-doyumuna yönelik yaptığı araştırmada, doyumlarını yüksek olarak bulmuştur. Ertürk ve Keçecioğlu (2012), araştırmalarında öğretmenlerin iş doyum düzeylerinin okulun yerleşim yerine göre değiştiği sonucuna ulaşmışlardır. Köy okullarında görev yapan öğretmenlerin, merkez okullarda görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek seviyesinde iş doyumunu yaşadıkları sonucunu elde etmişlerdir.
4. Köy öğretmenlerinin iş-doyumları ile cinsiyet, kurumundaki kıdem, meslek kıdemi, yaş değişkenine yönelik farklılık elde edilmemiştir. Bu ilişkinin incelemesi yapıldığında, iş-doyum ve cinsiyet, kurumundaki kıdem, meslek kıdemi, yaş arasında manidar bir ilişki yoktur diyebiliriz. Öğretmenlerin iş doyumuna yönelik Türk Eğitim Derneği'nin yapmış olduğu araştırmada ilkokulda görev yapan öğretmenlerin iş doyumlarının yüksek, meslek liselerinde görev yapan öğretmenlerin iş doyumunu düzeyinin düşük olduğu sonucuna ulaşmışlardır (TED,2014). Kılıç (2013), Sezer (2015), Usta(2015)

ve Yılmaz (2014)' in yaptığı araştırmalarda öğretmenlerin iş doyumunun cinsiyete yönelik farklılık olmadığı neticesine varılmıştır. Gürbüz (2008), öğretmenlerin iş doyumları düzeylerinin medeni hale göre değişmediği sonucuna varmıştır.

5. Köy öğretmenlerinin iş-yaşamları dengeleriyle iş-doyumları düzeylerine yönelik ilişkiye bakıldığında, bu parametreler arasında pozitif yönlü, orta seviyede bir ilişkinin var olduğu görülmüştür. Kubilay (2013), yaptığı çalışmada eğitim yöneticilerinin içsel doyum seviyesinin yüksek; dışsal iş doyum seviyesi ile genel iş doyum seviyesini orta bulmuştur. İş yaşam dengesi ve iş doyumunu ile ilgili yapılan araştırmalardan biri olan Keser (2005)' in otomotiv sektöründe yaptığı çalışmanın sonucunda; iş ve yaşam doyumunu arasında çift yönlü bir ilişki bulunmuştur. Aşan ve Erenler (2008), akademisyenler ile yaptığı iş ve yaşam doyumunu üzerine araştırmada, pozitif yönlü bir ilişki bulmuşlardır. Cinsiyet değişkeninin anlamlı bir ilişki taşımadığını görmüşlerdir. Palabıyık (2021)' in hemşireler üzerinde yaptığı iş doyumunu ve iş-yaşam dengesi arasındaki bağlantıyı araştıran çalışmada, iş doyumunu arttıkça iş-yaşam dengesinin de arttığı görülmüştür.

Yapılan bu çalışmadan çıkan sonuçlara göre; köy öğretmenlerinin iş-yaşam dengesi ve iş doyumlarının maksimum seviyede olması adına, bazı önerilerde bulunulmuştur:

- Araştırmanın yapıldığı bölgedeki öğretmenlerin büyük çoğunluğu eş, sağlık özü nedeniyle köylerde yaşamayıp, il veya ilçe merkezinden okula geliş-gidiş yapmaktadırlar. Öğretmenlerin okula ulaşım şekli, iş yeri mesafesi gibi farklı parametrelerin iş yaşam dengesi ile iş doyumuna etkisi konusu araştırılabilir.
- Köy öğretmenlerinin sınırlı imkanlarla çalıştığı, öğretmenlerin bulunduğu ortama adaptasyon sorunları, okul yöneticileri tarafından görmezden gelinerek, öğretmenden iş verimi beklenmektedir. Okul yöneticileri ile köy öğretmenlerinin iş doyumunu yaşayabilmelerine yönelik yönetici tutumları ile ilgili bir araştırma yapılabilir.
- Bu çalışmanın bir örneği de Doğu illerindeki köy okullarına yeni atanan öğretmenlere uygulanabilir.

KAYNAKÇA

- Akçemete G. , Gürgür H. , Kış A.(2012), Öğretmenlerin iş doyumu düzeyleri, M. Akif Üniversitesi Fakültesi Dergisi, Yıl 12, Sayı 23, Haziran, 272-294
- Akçil, Ç. (2019). İş Yaşam Dengesi ve İş Tatmini: Bilişim Sektöründe Kadın Çalışanlar Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akın, A. , Ulukök, E. ve Arar, T. (2017). İş-yaşam dengesi: Türkiye’de yapılan çalışmalara yönelik teorik bir inceleme, AKÜ İİBF Dergisi, (19)1, 113 124.doi no: 10.5578/jeas.57176
- Akyüz, Y. (2007). Türk eğitim tarihi. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Alper, E. N. (2020). İş Yerine Gidiş ve Dönüşün İşten Ayrılma Niyetine Etkisi: İş Yaşam Dengesinin Aracılık Rolü. Doktora Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Aşan, Ö. Ve Erenler(2008).” İş doyumu ve yaşam doyumu ilişkisi” Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi,13(2), 203-216
- Ateş, H., Yıldız, B. ve Yıldız, H. (2012). Herzberg’in Çift Faktör Kuramı kamu okullarında çalışan öğretmenlerin motivasyon algılarını açıklayabilir mi?: ampirik bir araştırma. Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi, 2(7): 147-162.
- Avşaroğlu, S., Deniz, M. E., & Kahraman, A. (2005). Teknik öğretmenlerde yaşam doyumu iş doyumu ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 25(14):115-129.
- Ayata, R. (2013). İlköğretim okul müdürlerinin etik davranışlarıyla öğretmenlerin iş tatmin düzeyleri arasındaki ilişki(İstanbul ili Sancaktepe örneği), (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: İstanbul.
- Bakalım, O. , Taşdelen-Karçkay, A.(2017). The Mediating Effect of Work–Life Balance on The Relationship Between Work–Family Conflict and Life Satisfaction. Australian Journal of Career Development, 26(1): 3- 13.
- Başaran, İ.E. (2008). Örgütsel davranış insanın üretim gücü, Ankara: Ekinoks Eğitim Danışmanlık.
- Bostancıoğlu, Ali İmran: “İş yaşam dengesi ve iş yaşam dengesinin çalışan verimliliği üzerine etkileri: İstanbul İli Kâğıthane İlçesi Lise ve Dengi Okul Öğretmenleri Üzerinde Bir Alan Araştırması”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, (2014).
- Boz, F. N. (2022). PIKTES projesinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mesleğine yönelik tutumları, yaşam ve iş doyumlarının incelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı, Konya.
- Bull, K. S. , Hyle, A. E. (1989). “Recruiting and Retaining Rural Teachers: Some Reported Alternatives”, Journal of Rural and Small Schools, v. 3, n. 3, p. 22–27.

- Büyüköztürk, Ş. (2006). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı. Ankara: Pegem A
- Can, S. , Can, Ş. ve Dalaman, O. (2010).Sınıf öğretmenlerinin çeşitli faktörlere göre iş doyum düzeyleri (Muğla ili örneği). Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 30. 299-311
- Çelik H. (2003), Fen Bilgisi ve FKB Öğretmenlerinin İş Doyumu, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale
- Çobanoğlu, F., Seven Şarkaya, S. & Sertel, G. (2019). İş-yaşam dengesi: Öğretmen ve yöneticiler üzerinde bir çalışma. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 12(66), 783-795.
- Creswell, J.W. (2017). Karma yöntem araştırmalarına giriş. Sözbilir, M. (Çev. Ed.), Pegem Akademi:Ankara
- Davis, K. (1984). İşletmede insan davranışı: Örgütsel davranış. K. Tosun, İstanbul Üniversitesi ,İstanbul:
- Dilek, A. S. , Yılmaz, K. (2016). Öğretmenlerin işkoliklik eğilimleri ile iş-yaşam dengeleri. Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi, 3(2), 36-55
- Demir, M., Yılmaz, K. (2020). Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine ilişintutumları ile iş yaşam dengesi ve motivasyonları arasındaki ilişki. ZfWT 12(3), 85-107
- Doğu D. , Mirzelioğlu G., MİRZELİOĞLU N. , (2003), GSGM Merkez örgütü yöneticilerinin iş doyumları düzeylerinin incelenmesi İ.Ü Spor Bilim Dergisi, 2003- 11;3(ÖS):29-34
- Dur, Ş. (2019). Sınıf öğretmenlerinde iş-yaşam dengesinin, örgütsel bağlılık ve iş doyumunu ile ilişkisi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Yıldız Teknik Üniversitesi ve Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul
- Eğinli, A. T. (2009). Çalışanlarda iş doyumunu düzeyi: kamu ve özel sektör çalışanlarının iş doyumuna yönelik bir araştırma. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 23.
- ERG-Eğitim Reformu Girişimi, 2019
- ERG-Eğitim Reformu Girişimi, Kasım Bülteni (2020)
- Eren, E. (2010) Örgütsel davranış ve yönetim psikolojisi, Beta Basım Yayım: İstanbul
- Erkuş, Ahmet; Çöpoğlu, Mustafa ve Afacan Fındıklı, Mine: “Çalışanların iş yaşam dengesinin iş yaşamındaki mutlulukları ve örgütsel vatandaşlık davranışı üzerindeki etkileri” Sakarya Üniversitesi 1.Örgütsel Davranış Kongresi Bildiriler Kitabı, Sakarya, 15-16 Kasım 2013, s. 117-120.
- Ertürk, E. ve Keçecioğlu, T.(2012). Çalışanların iş doyumları ile mesleki tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkiler: Öğretmenler üzerine örnek bir uygulama. Ege Akademik Bakış, 12(1), 39-52.
- Esin, M. (2017). Kadın öğretmenlerin iş aile yaşam dengeleri ile denetmenlik eğilimleri arasındaki ilişki. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.

- Friedman, S. , & Greenhaus, J. (2000). *Work and Family - Allies or Enemies? : What Happens When Business Professionals Confront Life Choices*. New York:Oxford University Press.
- Gerçek, M. , Atay, S. E. ve Dündar, G. (2015). Çalışanların iş-yaşam dengesi ile kariyer tatmininin, işten ayrılma niyetine etkisi, *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 6 (11), 68-85.
- Gökkaya, Ö. (2014). Yerel yönetimlerde iş yaşam dengesi ve çalışan davranışı ilişkisinin incelenmesi “Kocaeli Belediyeleri Örneği”, *Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırma Dergisi*, 2(3).
- Greenhaus, J.,&Beutell, N. J.(1985). Sources of Conflict Between Work and Family Roles. *The Academy of Management Review*, 76-88.
- Güleryüz, İ. (2016). Öğretmenlerde işten ayrılma niyetinin yordayıcısı olarak, iş-yaşam dengesi ve çalışmaya tutkunluk. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Günbayı, İ. (1999). İlköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyumu. *Yayımlanmamış Doktora Tezi*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Günbayı, İ. (2000). *Örgütlerde iş doyumu ve güdülenme*. Ankara: Özen Yayıncılık.
- Gürbüz, Z. (2008). Kars İlinde görevli okul öncesi öğretmenlerin iş tatmin düzeyleri ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi(*Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*), Marmara Üniversitesi, İstanbul
- Gürbüzkol, H. (2018). Lise öğretmenlerinin mükemmeliyetçilik algıları ile iş yaşam dengesi arasındaki ilişki. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- İdi, A.(2017)” İlkokul ve ortaokullarda örgütsel iklim ile öğretmenlerin iş doyumu arasındaki ilişki” (*Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*) Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir
- Hamamcı, Z. , Göktepe, E. O. ve İnanç, N. (2005). Ankara ilinde çalışan psikolojik danışmanların mesleki gelişim ve mesleki doyum düzeyleri arasındaki ilişki. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(24), 27-44.
- İzki, Ö. (2019). Öğretmenlerin iş- aile yaşam dengesinin performanslarına etkisi
- Kağan, M. (2010). Ankara ilindeki devlet ve özel ilköğretim okulları ile rehberlik ve araştırma merkezlerinde çalışan rehber öğretmenlerin iş doyumlarının incelenmesi *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 39-55
- Kapar, G.(2016) , Lise öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyleri ve iş doyumu üzerine bir çözümleme, *Yüksek Lisans Tezi*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van
- Kapız, S.Ö (2002),İş-Aile yaşamı dengesi ve dengeye yönelik yeni bir yaklaşım: Sınır Teorisi.9 Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Karasar, N. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık
- Kavcar C.(1998). ‘‘Edebiyat ve güzel sanatlar eğitimi’’, Türkiye ‘de Eğitim Yönetimi. İstanbul; Kültür Koleji Vakfı Yayını

- Kerim, Z. (2020). Okul yöneticilerinin sergiledikleri takım liderliği davranışları ile öğretmenlerin iş doyum ve iş yaşam dengesi arasındaki ilişki, Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Keser, A. (2005). İş doyum ve yaşam doyum ilişkisi: Otomotiv Sektöründe Bir Uygulama. Çalışma ve Toplum Ekonomi ve Hukuk Dergisi, 78.
- Kılıç, Y. (2013). Lise öğretmenlerinin örgütsel adalet ve iş doyum algıları arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Klassen, R. M. & Chiu, M. M. (2010). Effects on teachers' self-efficacy and jobsatisfaction: Teacher gender, years of experience, and job stress. Journal of Educational Psychology, 102, 741–756.
- Koçak, E.(2002). Erzurum ilinde görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin incelenmesi(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum
- Köksal, H. K. (2019). Okul psikolojik danışmanlarının özel eğitim öz yeterlik algıları ile iş doyumları arasındaki ilişki: Mersin ili örneği. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Çağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Kubilay, S. (2013). Eğitim kurumlarında görev yapan yöneticilerin iş doyum ve yaşam doyum düzeylerinin incelenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Kumaş, V. ve Deniz, L. (2010). Öğretmenlerin iş doyum düzeylerinin incelenmesi. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı: 32, 123-139.
- Küçükusta, D. (2007). Konaklama işletmelerinde iş-yaşam dengesinin çalışma yaşamı kalitesi üzerindeki etkisi [Yayımlanmamış doktora tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Lockwood, N. R. (2003). Work/life balance, challenges and solutions. Retrieved from <https://www.worldcat.org/title/worklife-balance-challenges-and-solutions/oclc/150360768?referer=di&ht=edition>
- Maeran, R., Pitarelli, F. and Cangiano, F. (2013). Work-life balance and job satisfaction among teachers. Interdisciplinary Journal of Family Studies,18(1), s.51-72.
- Maslow,A (1954) Motivation and personality.New York.Harper Press
- Mumcu. A. (1996).Türk tarihi açısından Türk devriminin temelleri ve gelişimi. İstanbul: İnkılap Yayınları.
- Near, J. P., Rice W. ve Hunt, R.G. (1983). Job satisfaction and nonwork satisfaction as components of life satisfaction. Journal of Applied Social Psychology, 13(2), 126-144
- Özkalp, E. ve Kirel, Ç. (2016). Örgütsel davranış. Bursa: Ekin Basım Yayın.
- Özkan, A. (2017) İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin iş doyum düzeyleri (Balıkesir ili merkez ilçeler örneği), Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Özkul, K. (2015). Mobbingin İş Doyumuna Etkisinin Demografik Özellikler Çerçevesinde İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi /

Sağlık Bilimleri Enstitüsü / Disiplinler arası Adli Bilimler Anabilim Dalı/ Adli Psikoloji Bilim Dalı.

- Palabıyık, N. (2021) Vardiyalı çalışma ve uzun çalışma saatlerinin iş yaşam dengesi ve iş doyumunu Üzerindeki Etkisi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul
- Pekel, H. N. (2001). İşletmelerde motivasyon verimlilik ilişkisi. Devlet Hava Meydanları İşletmesi. Antalya Havalimanı Çalışanlara Arasında Bir Örnek Olay Araştırması. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Polat, K. (2019). Türkiye’de iş-yaşam dengesi: Akademisyenler üzerine bir araştırma. Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Polatkan, N.N. (2016). Ortaokul öğretmenlerinin duygusal emek davranışları ile iş doyumları arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi. Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Shapira- Lishchinsky, O.,& Rosenblatt, Z. (2010). School ethical climate and teachers’ voluntary absence. *Journal of Educational Administration* 48(2), 64-181. doi:10.1108/09578231011027833
- Sezer, E.(2015). İlkokul müdürlerinin öğretmenler tarafından algılanan yöneticilik performansları ile öğretmenlerin iş doyumunu arasındaki ilişki,(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: İstanbul
- Singhapakdi, A. , Kraft, K. L., Vitell, S. J., & Rallapalli, K. C. (1995). The Perceived importance of ethics and social responsibility on organizational effectiveness: a survey of marketers. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 23(1),49-56. doi:10.1177/0092070395231006
- Sonakın, C. (2010). Hemşirelerin iş doyumları ile çalıştıkları kurumların etik iklimi arasındaki ilişki,(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü: İstanbul.
- Sökmen, A., Ekmekçioğlu, E. B. (2013). Yönetici etik davranışlarının sınır birim çalışanlarının motivasyon ve iş tatmini üzerindeki etkisi: Adana’da bir araştırma. *İşletme Araştırmaları Dergisi*,5(4), 87-104. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=691037>
- Sönmez, H. (2014). Değişim yaşanan örgütlerde iş tatmini ile örgütsel bağlılık ilişkisi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: İzmir.
- Stangor, C. (2010). *Research methods for the behavioral sciences*, 4th edition. Belmont: Wadsworth.
- Stevens, J.P. (2009). *Applied multi variate statistics for the social sciences*. New York: Routledge.
- Şahal, E. (2005). Akademik örgütlerde örgüt kültürü ve iş tatmini arasındaki ilişki: Akdeniz Üniversitesi’nde doktora yapan araştırma görevlilerinin örgüt kültürüne ve iş tatminine yönelik algı ve kanaatleri. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

- Şahin, İ. (1999). Eğitim okullarında görevli öğretmenlerin iş doyum düzeyleri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Şahin, H. & Dursun, A. (2009). Okul Öncesi Öğretmenlerinin İş Doyumları: Burdur Örneği. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 0 (18), 160-179. Retriev <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maeuefd/issue/19392/205929>
- Şahin, İ. (2013). Öğretmenlerin iş doyumunu düzeyleri. YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, 10(1), 142-167. <https://dergipark.org.tr/yyuefd/issue/13705/165934>
- Şimşek, Ş. , Akgemci, T. ve Çelik, A. (1998). Davranış bilimlerine giriş ve örgütlerde davranış, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Şimşek, Ş, Akgemci, T. ve Çelik, A. (2011) Davranış bilimlerine giriş ve örgütlerde davranış, Gazi Kitabevi: Ankara.
- Şirin, H. (2005) “Öğrencilerin sosyal sorumluluklarının geliştirilmesinde öğretmenlerin rolü”, G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, C. 25, S. 1, ss. 301–316.
- Tahta, F. (1995). Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin iş doyum düzeylerinin İncelenmesi. Bilim uzmanlığı tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Tan, Ç. (2012). İlköğretim okul yöneticilerinin takım liderlik davranışlarının öğretmenlerin iş doyumunu, örgütsel adanmışlık ve örgütsel vatandaşlık düzeylerine etkisi (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, Elazığ
- TEDMEM.(2014). Öğretmen gözüyle öğretmenlik mesleği. TEDMEM Rapor, Dizisi: Ankara: TED Yayınları
- Teker, S. (2015). Okullarda iş yaşam dengesiyle örgütsel adalet ilişkisi. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> sayfasından erişilmiştir.
- Tellioglu, A.(2004). İstanbul ili Beyoğlu ilçesinde çalışan ilköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyum düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Telman, N.ve Ünsal, P. (2004). Çalışan memnuniyet. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Thilagavathi, M. & Chithirai Selvan, M. (2019). Work-life balance of women teachers in private higher secondary schools. Cikitusu Journal For Multidisciplinary Research, 6(3), 268-272
- Tiryaki, E., & Murat, T. (2008). Özel ve devlet ilköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin karşılaştırılması. Eğitim ve Bilim Dergisi, 147
- Toker, B., Kalıpçı, M. B. (2020). İş-yaşam dengesinin yaşam doyumuna etkisinde işe gömülmüşlüğü aracılık rolü: Konaklama İşletmelerinde Bir Uygulama, İşletme Araştırmaları Dergisi. 12 (1), 888-901 <https://doi.org/10.20491/isarder.2020.883>
- Torlak, N. G. (2008) Organizasyon teorileri, Beta Basım Yayım Dağıtım: İstanbul.
- Tuğsal, T. (2017). İş-yaşam dengesi, sosyal destek ve sosyo-demografik faktörlerin tükenmişlik üzerindeki etkisi. (Doktora tezi) <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> sayfasından erişilmiştir.

- Turunç, Ö. ve Erkuş, A. (2010). İş-aile yaşam çatışmasının iş tatmini ve örgütsel bağlılık üzerine etkileri: iş stresinin aracılık rolü. SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi. Cilt 10, Sayı 19, Konya,2010, s.415-440
- Umay, G. (2015). Psikolojik danışman ve rehberlik öğretmenlerinin iş doyum ve tükenmişlik düzeylerinin ilişkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Usta, N (2015).Sınıf Öğretmenlerinin İş Doyumu ile Demografik Faktörler ile Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi(Ankara ili Çubuk ilçesi uygulaması), (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara
- Yerlioğlu D.(2020), Öğretim Elemanlarının Öznel İyi Oluş ve İş Yaşam Dengesi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul
- Yıldıray, B. (2022), “ Okullarda çalışan psikolojik danışmanların iş doyum, yılmazlık düzeyleri ve algıladıkları örgütsel destek düzeyleri ve algıladıkları ilişki” 19 Mayıs Üniversitesi, Samsun
- Yıldırım, Bilal: “Okul müdürlerinin liderlik uygulamaları ile öğretmenlerin iş-yaşam dengesi arasındaki ilişki”, International Online Journal of Educational Sciences, Vol: 9, Issue: 3, pp. 755767.
- Yılmaz, K. , & Altinkurt, Y. (2015). Öğretmenlerin mesleki profesyonellikleri ile iş-yaşam dengeleri arasındaki ilişki. Journal of Educational Sciences & Practices, 14(28), 105- 128.
- Yılmaz, M.(2014). Ortaokul öğretmenlerinin güdülenme ve iş doyum düzeyleri arasındaki ilişki (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Adnan Menderes Üniversitesi,Sosyal Bilimler Enstitüsü:Aydın
- Yılmaz, İ. , (2017), “ Öğretmenlerin maruz kaldıkları psikolojik yıldırma davranışları ile iş doyum arasındaki ilişki”, Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman, Üniversitesi, Muğla

EKLER

Ek 1

KİŞİSEL BİLGİ FORMU											
1.Cinsiyetiniz: ( )Kadın ( ) Erkek											
2.Medeni durumunuz: ( ) Evli ( ) Bekar											
3.Eğitim düzeyiniz: ( ) Lisans ( ) Lisansüstü											
Görev Yaptığınız okul türü: ( ) İlkokul ( ) Ortaokul ( ) Lise											
5.Görev yaptığınız okuldaki hizmet süreniz: ( )0-5 yıl ( )11-15 yıl ( ) 16 yıl ve üzeri											
6.Mesleğinizdeki kıdeminiz: ( )0-5 yıl ( ) 6-10 yıl ( ) ( ) 16-20 yıl ( )21 yıl ve üzeri 11-15 yıl											
7.Yaşınız : ( )35 ve altı ( ) 36-50 ( ) 51 ve üstü											
İŞ-YAŞAM DENGESİ ÖLÇEĞİ					Kesinlikle Katılmıyım	Kesinlikle Katılıyorum					
Bu ölçekte insanların iş yaşam dengesiyle ilgili tutumlarını yansıtan ifadeler yer alır. Sizden istenen bu ifadelerin sizin açınızdan ne ölçüde doğru olduğunu uygun yanıt aralığına çarpı (X) işareti koyarak belirtmenizdir. Derecelendirme: 1:Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kısmen katılmıyorum; 4: Kararsızım; 5: Kısmen katılıyorum, 6:Katılıyorum, 7: Kesinlikle katılıyorum.					1	2	3	4	5	6	7
1-Kendi ihtiyaçlarımı ve hayatımdaki önemli insanların ihtiyaçlarını karşılayabiliyorum.											
2-Aile ve iş yaşamımla ilgili rollerimi dengeli bir şekilde yönetebiliyorum.											
3-İş yaşamım ile aile yaşamım arasındaki dengeyi koruyarak kendime yeterli zaman ayırabiliyorum.											
4- Hem işteki hem de ailedeki rollerime eşit düzeyde bağlılık duyuyorum.											
5-iş ve aile yaşamımı kontrollü bir şekilde yönetiyorum.											
6-Çoklu yaşam rollerim(çalışan/eş/anne-baba vd.)arasında bir denge oluşturmakta başarılıyım.											
7-İş ve aile yaşamıma özgü rollerimin çatışmasıyla oluşan durumlarla baş edebiliyorum.											
8- Aile ve iş yaşamıma ait rollerimden aynı oranda doyum alıyorum.											

EK 2

İŞ DOYUMU ÖLÇEĞİ					
<p>Bu ölçekte insanların işleriyle ilgili tutumlarını yansıtan ifadeler yer alır. Sizden istenen bu ifadelerin sizin açınızdan ne ölçüde doğru olduğunu uygun yanıt aralığına çarpı (X) işareti koyarak belirtmenizdir. Derecelendirme: 1: Hiç memnun değilim, 2: Memnun değilim, 3: Kararsızım; 4: Memnunum; 5: Çok memnunum</p> <p>Bu okuldaki işimden;</p>	Hiç memnun değilim	Memnun değilim	Kararsızım	Memnunum	Çok memnunum
	1. Beni her zaman meşgul etmesi bakımından				
2. Bağımsız çalışma imkânının olması bakımından					
3. Ara sıra değişik şeyler yapabilme imkânı bakımından					
4. Toplumda "saygın bir kişi" olma şansını bana vermesi bakımından					
5. Yöneticinin emrindeki kişileri iyi yönetmesi bakımından					
6. Yöneticinin karar verme yeteneği bakımından					
7. Vicdani bir sorumluluk taşıma şansını bana vermesi yönünden					
8. Bana garantili bir gelecek sağlaması yönünden					
9. Başkaları için bir şeyler yapabildiğimi hissetmem yönünden					
10. Kişileri yönlendirmek için fırsat vermesi yönünden					
11. Kendi yeteneklerimle bir şeyler yapabilme şansı vermesi yönünden					
12. İşimle ilgili alınan kararların uygulamaya konması yönünden					
13. Yaptığım iş karşılığında aldığım ücret yönünden					
14. Terfi imkânının olması yönünden					
15. Kendi fikir-kanaatlerimi rahatça kullanma imkânı vermesi yönünden					
16. Çalışma şartları yönünden					
17. Çalışma arkadaşlarının birbirleriyle anlaşmaları yönünden					
18. Yaptığım iş karşılığında takdir edilmem yönünden					
19. Yaptığım iş karşılığında duyduğum başarı hissi yönünden					
20. Mesleğimi yaparken kendi yöntemlerimi kullanabilme imkânı vermesi açısından					

EK 3

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

HAMİT GENÇ

Sayı : E-16605029-44-60198744
Konu : Anket Uygulama İzni

07/10/2022

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğü'nün 28.09.2022 tarihli ve 258846 sayılı yazısı.

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi (İ.Ö.) Tezsiz Yüksek Lisans Programı öğrencisi Gülnur KARAKILIÇ, Doç. Dr. Eren Can AYBEK sorumluluğunda "Köy Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin İş Yaşam Dengesi ve İş Doyumu Arasındaki İlişki" konulu proje çalışmasına yönelik hazırlanmış olduğu anket/ölçek formlarını ilgi yazı gereği Müdürlüğümüze bağlı Denizli ili Babadağ, Buldan ve Sarayköy ilçelerindeki resmi okullarda görev yapan öğretmenlere uygulamak istemektedir.

Yukarıda adı geçen mütacaat ile ilgili (Lisans/Lisansüstü/Doktora) öğrencileri ve Öğretim Görevlilerinin ilgi yazılan ekinde belirtmiş oldukları okullarda, (Ortaöğretim/İlköğretim/Okulöncesi) konulan ile ilgili anket çalışmalarının 2020/2 Nolu "Araştırma Uygulama İzinleri" Genelgesinde belirtilen esaslar gereğince; Okul ve kurumların eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde 2022/2023 eğitim-öğretim yılı içinde denetimi ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre, onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan veri toplama araçlarının uygulanması, ilgili genelgenin 28. Maddesi ve "Araştırma İzni Başvuru Taahhütname'si'nin 16. Maddesi gereği **sonuç raporunun çalışma bitiminden itibaren 30 gün içerisinde kurumunuz aracılığı ile gönderilmesi** Müdürlüğümüze uygun görülmüştür.

Olurlarınıza arz ederim.

Süleyman EKİCİ
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
07/10/2022
Hamit GENÇ
Vali a.
Vali Yardımcısı V.

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Kurumunuza Müdürlüğümüzden talep edilen araştırma isteklerine ait Makam Onayı ve Müdürlüğümüze Onay verilen anket formları ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Hamit GENÇ
Vali a.
Vali Yardımcısı V.

Ek 4

Re: ÖLÇEK İZİNİ TALEBİ 🔍

 arzu tasdelen [REDACTED] ↩️ ↪️ ↻️ ⋮
Kime: Siz 5.08.2022 Cum 12:45

 WLB.rar ✓ E-posta ekleri konumuna kaydedildi ▼ 1038416216682954.pdf ✓ E-posta ekleri konumuna kaydedildi ▼ WLBform.doc ✓ E-posta ekleri konumuna kaydedildi ▼ WLBform.pdf ✓ E-posta ekleri konumuna kaydedildi ▼

✓ 4 eklin (1 MB) tümünü göster 🗑️ Tüm Ekler konumuna kaydedildi ⬇️ Tümünü indir

Merhaba,
yillik izindeyim. Mesajınızı geç fark ettim. marum çalışma takviminizi olumsuz etkilemez. Sevgili meslektaşım Orkide Bakalım ile birlikte geliştirdüğümüz ölçüğe göstermiş olduğumuz ilgiye memnun oldum. Alanınıza katkı sağlayan, sizin keyifle çalıştığınız bir süreç olsun. Çalışmanızda başarılar dilerim.

Doç. Dr. Arzu Tasdelen Karşlıy
[REDACTED]

On Thursday, 28 July 2022 at 10:29:59 am GMT+3, gulnur karakitci <gulnurk78@hotmail.com> wrote:

EK 5

Re: ÖLÇEK İZİN TALEBİ

AB Aslı Baycan <[redacted]>
Kime: Siz

28.07.2022 Per 11:36

Kullanabilirsiniz

iPhone'umdan gönderildi

gölnur karakılıç <[redacted]> şunları yazdı (28 Tem 2022 10:44):

Değerli Hocam ;

Eğitim Bilimleri Enstitüsü , Eğitim Yönetimi Programı Lisansüstü öğrencisiyim. Doç. Dr. Eren Can AYBEK danışmanlığında hazırlayacağım projem için 1985 yılında Boğaziçi Üniversitesi'nde yapmış olduğunuz bitirme tezinde kullandığınız Minnesota İş Doyum Ölçeğinizi kullanmak istiyorum.

Ölçeğinizi , (varsa) kullanım anahtarını ve ölçek geliştirme makalesini gönderebilirsiniz minnettar kalırım.

İyi çalışmalar diliyorum.

Saygılarımla,